

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼

Pardes Times Bi-weekly

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ. ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ

VOL- 7 No. 176 August 21, 2013

E-mail : info@pardestimes.com

7th year in Publication

Ph.: 510-938-7771,

Fax- 510-740-3520

www.pardestimes.com

ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਂਗ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਐਤਕੀ 'ਵੱਡੀਆਂ ਤੇਥਾਂ' ਉਤਾਰਨ ਦੇ ਰੱਖ ਵਿਚ

ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਾ ਛੱਡ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਪਰ, ਤਾਕਤਵਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਯੂ. ਪੀ. ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਕ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਹੁਣ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਪਸ਼ਟ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਆਫ਼ ਦੇ ਸੰਕਿਆਂ ਦੇ ਚਲਦੇ ਕਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਛਿੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਿ ਬਿਗਲ ਵੱਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪਰ ਤੌਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭ ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਵਕਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੋਲ 8 ਸੀਟਾਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੋਲ 5 ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਸੰਕਿਆਂ ਦੇ ਮੌਦੇਨਜ਼ਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀਟਾਂ ਜਿਤ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਾਂ ਜੁਗਾਡ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਜਗਤ ਵਿਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੰਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਦੇ ਮੌਦੇਨਜ਼ਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹਮ-ਵਿਚਾਰ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਗੱਠਜੋੜ ਕੇਂਦਰੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ ਕਈ ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸੀਟਾਂ ਅਹਿਮ ਹਨ। ਬਾਠੰਡਾ ਦੀ ਸੀਟ ਉਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਾਇਦ ਇਸ ਵਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਦਾਅ ਲਗਾਵੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਨਵਜੋੜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਚਲੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੋਲ ਤਾਕਤਵਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ

ਕਰਕੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੀਟ ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਜਾਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਹਿਬ ਦੀ ਸੀਟ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵਜੋੜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਕੋਲ ਇੱਕੋ ਇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ, ਜਿਹਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਮਨ-ਮੁਟਾਓ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਵਜੋੜ ਸਿੱਧ ਦੀ ਸਾਖ ਵੀ ਛਿੱਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਕੇ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਤੋਂ ਪੱਧੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਿਆ ਪਰ ਅਭਿਨੇਤਾ

ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਿਛੇਕੜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਧਰਮਿੰਦਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਜਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਖੁਦ ਧਰਮਿੰਦਰ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੀ ਸੀਟ ਆਫਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਪਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਹੁੰਗਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਖੁਦ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਟਿਕਟ ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਤੌਬਾ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਧਰਮਿੰਦਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੱਜਤ ਦੇ ਮੌਦੇਨਜ਼ਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਧਾਇਦਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਜੇਕਰ ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਨਾਲ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਜੁਗਾਡ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੋਂ ਇਸ ਵਕਤ ਮਨੀਸ ਤਿਵਾਤੀ ਅਮ. ਪੀ. ਹਨ। ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤਿਵਾਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਲੁਧਿਆਣੇ ਹਲਕੇ ਵੱਡਾ ਚੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇੱਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਤਾਕਤਵਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕੋਲ ਜਿਹੜੇ ਸਥਾਨਕ ਲੀਡਰ ਹਨ, ਉਹ ਤਿਵਾਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮਨੀਸ ਤਿਵਾਤੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦਾ, ਬਲਕਿ ਜਿੱਤ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਮਰੱਥ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਸਫਲ ਸਿੱਧ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੀਟ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਲੀਡਰਾਂ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿਲਹਾਲ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਉਸ ਕੋਲ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਹ ਸੀਟ ਰੱਖਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੱਖਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਯਾਲੀਵਾਲ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿੱਨਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਵਧੀ ਸਰਗਰਸੀ ਇਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਦੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾਰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬੋਰਡਰ ਦੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 5 ਤੋਂ)

AVTAR SINGH TARI
ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਿਅਲਈਟਰ
510-742-6600 Office
510-742-9100 Fax
37600 Central Ct. #264, Newark, CA 94560
www.AllianceBayRealty.com

ALLIANCE BAY REALTY

Baghel Singh Jaswal
Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023
www.autobahnbodypaint.com

AUTOBAHN
Body & Paint

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਣਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਈ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਰਾਫ਼ਿਜ਼ੀ ਸਟੇਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ, ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ | ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ | ਸੈਕਰਾਮੈਂਟ ਦਫ਼ਤਰ

Pidipompi.com

Call India and 50 other countries

\$20 - 3000 minutes

ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ
ਡਾਇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪਿਨ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਨ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕਰੋ

Service Provided

- * Pin Less Dialing
- * Speed Dial or Easy Dial
- * Recharge Over The Phone
- * Superior Voice Quality
- * 24/7 Customer support
- * No Connection Fees
- * No Hidden Charges

For details www.pidipompi.com or call 1-800-710-8839

A-1 INTERIOR DECORATION INC.

BEST PRICES IN THE BAY AREA

◆ KITCHEN CABINETS ◆ GRANITE COUNTERTOPS ◆ SINKS & FAUCETS ◆ HARDWOOD & LAMINATE FLOORS ◆ DOORS AND WINDOWS ◆ REMODELING & NEW CONSTRUCTION

FREE ESTIMATES

CELL 510 565-6667 OFFICE 510 732-1555 FAX 510 732-0555

Visit our showroom NOW!!!

3165 ARDEN ROAD, HAYWARD CA- 94545

Allstate
You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto ~ Home ~ Life ~ Health ~ Business ~ Commercial

ਕਿਸਤਵਾੜ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਵੱਖਵਾਦ

ਬੀਤੇ ਸੁੱਕਰਵਾਰ (ਈਦ ਵਾਲੇ ਦਿਨ) ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਜੰਮੂ ਖੇਤਰ 'ਚ ਭੜਕੀ ਹਿੱਸਾ ਕੀ ਫਿਰਕੂ ਸੀ? ਕਿਸਤਵਾੜ ਦੇ ਦੰਗੇ ਹਿੰਦੁ-ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਕਿਸੇ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਭੜਕੇ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ, ਇਥੋਂ ਦਾ ਹੀ ਅੰਨ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਕਿ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਕਾਰਨ ਭੜਕੇ।

ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਕਬਿਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਝੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਸਦ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਫਜ਼ਲ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪੋਸਟਰ ਲਹਿਰਾਏ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਗਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਦੰਗੇ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁਤਾਂ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਹਿੰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟ-ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਗ

ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸੱਜਾਦ ਅਹਿਮਦ ਕਿਚਲੂ ਕਿਸਤਵਾੜ 'ਚ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਹ ਇਥੋਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲ ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਤਕ ਹਰਕਤ 'ਚ ਨਾ ਆਉਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੰਗਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹਰਕਤਾਂ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਜੰਮੂ ਪੁੰਚੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਅਹੁਣ ਜੇਤਲੀ ਨੂੰ ਕਈ ਘੰਟੇ ਜੰਮੂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਰੋਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਥਾਨਕ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਜੇਤਲੀ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਉਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਕਿਉਂ? ਕੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਕਿਸੇ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿਸੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਹੈ? ਜਨਸੰਘ ਦੇ ਬਾਨੀ ਡਾ. ਸਿਆਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਖਰਜੀ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਨਾਲ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ 'ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਦੋ ਨਿਸ਼ਾਨ' ਤਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਉਥੋਂ ਜਿੱਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਪਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ 'ਦੋ ਵਿਧਾਨ' ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋਤ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ) ਜੇਬ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਲਤਾਂ ਭੋਗਣ ਵਾਲੇ ਜੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਢਵਾਦਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਹੈ। ਇਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰਘਾਤੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ ਕਿਉਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ? ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੱਹਲਤ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ? ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਫੋਰਸ 'ਤੇ ਫਾਈਰਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਦੰਗੇ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ? ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅੱਤਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੂਬਾ ਹੈ, ਇਥੇ ਫੌਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਫਿਰ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਕਾਥੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਫੌਜ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੱਦਿਆਂ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਵੱਖਵਾਦੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਘਾਤੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਫੌਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ 'ਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਸੱਤਾ ਅਦਾਰਾ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਢਾਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਰੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀ ਜਵਾਲ ਭੜਕਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਿਸਤਵਾੜ ਦੇ ਦੰਗੇ ਅਚਾਨਕ ਤਣਾਅ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਇਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਹਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੰਗਾਕਾਰੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਕਾਫ਼ਿਗਿਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। 90 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਤੋਂ ਉਥੇ

ਦੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਵਾਹਕ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੰਦਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਕਾਫ਼ਿਗਿਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਧੰਨੀ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਸਤਵਾੜ ਦੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਰਮੀ ਵਰਤਣਾ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਭੁਲ ਹੋਵੇਗੀ। 14 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ 2 ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਪੰ. ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਸੰਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਕਾਰਨ 529 ਰਿਆਸਤਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ 'ਚ ਸਫਲਤਾ-ਪੂਰਵਕ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਪੰ. ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ 'ਚ ਰੱਖ ਲਿਆ।

1946 'ਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਕਸ਼ਮੀਰ ਛੱਡੇ ਅੰਦੋਲਨ' ਛਿਤਨ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੋਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੋਖ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਦਮਾ ਲਤਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮਹਾਰਾਜਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਡਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਇਸੇ ਵੈੱਡ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਦੋ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਦੋ ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਦੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣਾ ਇਕ ਵੱਡੀ ਭੁਲ ਸੀ। ਧਾਰਾ-370 ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ 'ਚ ਲਿਜਾਣਾ ਨਾਸਮੱਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ? ਜੇ ਸਿਆਸੀ ਇੰਡਾ-ਸਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 1954 'ਚ ਬਣੇ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਥਿਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਵੀ ਮੁੜ ਸਿਰਜਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਇਨ੍ਹਿਆਂ ਗੰਭੀਰ ਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਜੰਮੂ ਤੇ ਲੱਦਾਖ ਦੇ ਵਿਤਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਕਿਨੀ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਾਡੀ ਪਿੱਠ 'ਚ ਛੁਗਾ ਮਾਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭਾਡੇ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਬਲਬੁਤੇ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਲਹੁ-ਲਹਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਇਥੋਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਲੱਲ-ਵਧੇ ਕਈ ਲੋਕ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ? ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤਿਰੰਗਾ ਝੰਡਾ ਸਾਡੇ ਹੋਰਨੀ ਅੱਜ ਦੇ ਹੋਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸੂਬੇ

ਅਮਰਿੰਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਅਮਰਿੰਦਰ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਬਾਹੀਆਕਾ ਤੇਵਰ, ਬਾਜਵਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੁਰ

ਸੰਗਰੂਰ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਡਰੀ ਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਤਿਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਇਥੇ ਉਮੀਦ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਅਰਦਿੰਦ ਖੰਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਜ਼ਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸਾਮਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੰਡਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਪ੍ਰਤਿਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਮੈਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।' ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਮਥਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਅਫੀਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਾਲਾ ਕੱਛਾ ਗਰੋਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੁੱਟ ਖੋਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਮੁੱਖ ਮੰਡਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਸੂਝ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਲੋਗੋਵਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਂਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਖੂਨ ਖਰਾਬੇ ਦੇ ਦੋਰੋਂ ਚੁਗੜ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਗੋਵਾਲ ਸਮੱਝਤਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਹਿਮ ਸੀ ਪਰੰਤੁ ਅੱਜ ਸੰਤ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੀਆਂ ਬਰਸੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਉਮੀਦ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਅਰਦਿੰਦ ਖੰਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਜ਼ਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸਾਮਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੰਡਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਪ੍ਰਤਿਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।' ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਮਥਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਮਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੰਡਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਮੈਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।'

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖਤ ਨੇ ਖਦਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁੜ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਗਡਾਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਟੰਡਾ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਥਰ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਰਜ਼ਗਾਰ ਬਾਰੁੰ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ ਕੱਛਾ ਗਰੋਹ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ ਜਾਖਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਕੱਛੇ ਗਰੋਹ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਥੋੜ੍ਹੇ ਨੀਲੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਰਦਿੰਦ ਖੰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਿਰਫ਼ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀ ਲਤਾਈ ਲਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਮੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਵਾਰਕ ਸੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਵਡਮੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਿਧਾਇਕ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੰਕੀ, ਵਿਧਾਇਕਾ ਹਰਚੰਦ ਕੌਰ ਅਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਵਰਗ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਯੋਕਟ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਾਹਾਂ ਦੇਣ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਉਹ ਸੂਬੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਵੇਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖਤ ਨੇ ਖਦਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ

ਮਰਦਾਨਾ

ਕਮਜ਼ੋਰੀ

ਪੂਰਾ ਕੋਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ
ਦੱਖਾਈ ਪਾਣੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਅੱਜਕਲੁੰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਡਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਤੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਬ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੇਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜਰੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਜੋਸ਼
ਅਤੇ ਮਨਚਾਹੀ ਟਾਈਮ

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਹਰ ਉਮਰ 'ਚ ਗਸਲ ਕਰੋ

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿਹਤ
ਬਲਾਈ
ਵਾਲ ਬੜਨਾ
ਜਾਂ ਸਫੈਦ ਹੋਣਾ

Surajvansi Pharmacy (R)
MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS
25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.
Contact : Dr. Shweat Oberoi +91-98155-33933

ਖੋ. ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਰਾਹ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸੰਸਥਾ ਅਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਦੁਨਿਆ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੈ. ਦਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਚਤੁਰਾਉਣ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਮਨੈਸਟੀ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਾਉਣਿਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ 2 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਸੁਰ-ਸੰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ

ਮੋਹਨੀ ਨਰੂਲਾ- ਇਕ ਮਨਮੋਹਣੀ ਆਵਾਜ਼

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਫਰੀਮਾਂਟ

(ਪੁਰਾਣੇ ਵਾਲਾ-ਮੋਗ) 408-857-4455

ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰ ਇਨ੍ਹੇ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਉਪਰ ਸਰਸਵਤੀ ਦੀ ਪੁੱਜ ਕੇ ਮਿਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ 'ਨਰੂਲਾ ਪਰਿਵਾਰ'। ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ ਦਾ ਪੰਨਿਆਰ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੋਹਨੀ ਨਰੂਲਾ, ਬੇਟੀ ਜਸਪਿੰਦਰ ਨਰੂਲਾ, ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਗਾਇਕ ਮਿੰਕੀ ਨਰੂਲਾ ਤੇ ਛੋਟੀ ਬੇਟੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਨਰੂਲਾ। ਇਕ ਲੜਕਾ ਅਮਰਜੀਤ ਨਰੂਲਾ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਾਂਗੇ ਮੋਹਨੀ ਨਰੂਲਾ ਬਾਰੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਲਾਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਸੋਲੇ ਗੀਤ ਤੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਦੋਗਾਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਏ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ, ਕੇ. ਦੀਪ, ਕੇ. ਐਲ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਹਲੀ, ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ ਤੇ ਕਰਮਜੀਤ ਧੂਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹਨ। ਐਚ. ਐਮ. ਵੀ. ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਕ ਤਵਾ ਪੰਜ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮੋਹਨੀ ਨਰੂਲਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਡੱਲੀ ਗੁਲੇਰੀਆ ਦੇ ਨਾਂ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹਨ।

ਮੋਹਨੀ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਜੂਨ 1942 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲਾਲਾ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਦੱਤਾ ਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਪਾਸੋ ਦੱਤਾ ਸੀ। ਵੰਡ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਲੀ ਦੇ ਪਟੇਲ ਨਗਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮੋਹਨੀ ਉਦੋਂ ਪੰਜ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਸੀ। ਮੋਹਨੀ ਨੇ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇੱਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਕੀਤੀ। ਸੰਗੀਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਮੋਹਨੀ ਦੱਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗੰਧਰਵ ਮਹਾਂ ਵਿਦਿਆਲਾ ਇੱਲੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਸਦਾ ਮੇਲ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਕੱਠੇ ਸਟੇਜਾਂ ਤੇ ਵਿੱਚਰਨ ਲੱਗੇ। ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਸਮੇਂ ਐਚ ਐਮ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸੰਗੀਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਮੋਹਨੀ ਨੂੰ ਗਾਇਕੀ ਦੀਆਂ ਬਗੀਕੀਆਂ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਬਾਰੇ ਬਕਾਇਦਾ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੱਪੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਏ ਤੇ ਫਿਰ ਦੋਗਾਣੇ ਕਰਵਾਏ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਆਕਾਸ਼ਬਾਣੀ, ਸੀਲੋਨ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਚੱਲੇ। ਇਹ ਜੋੜੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਜੋੜੀ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬੱਚ ਗਈ ਤੇ ਮੋਹਨੀ ਦੱਤਾ ਹੁਣ 'ਮੋਹਨੀ ਨਰੂਲਾ' ਬਣ ਗਈ।

ਮੋਹਨੀ ਹੁਣ ਆਚ ਐਮ ਵੀ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤਵਾ ਦੋਗਾਣਿਆਂ ਦਾ ਕੀਤਾ- ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ ਨਾਲ- ਜੋ ਗੀਤ ਮਾਨ ਮਰਾਡਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ:

ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਤਰਵੈਣੀ ਲਾਈ
ਝੜ ਝੜ ਪੈਂਦੇ ਪੱਤੇ
ਵੇਖੋ ਨੀ ਮੇਰੇ ਹਾਣ ਦੀਓ
ਮੇਰਾ ਜੇਠ ਯੂਣੀਆਂ ਕੱਤੇ-

ਇਸ ਤਵੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਦੇਵ ਬਰੀਕੇ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ ਸੀ:
ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਨੂੰ ਮੁੰਡਾ ਚੋਬਰਾ
ਵੇ ਸੈਂ ਮਾਝੇ ਦੀ ਜੱਟੀ

ਇਹਨਾਂ ਤਵਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ 1966-67 ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇਤ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਖੁਦ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਮੋਹਨੀ ਦੋਗਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਮਹਾਰਤ ਫੜ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਗਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਉਣੇ ਸੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ ਹੋਰੀ ਪੂਰੇ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਆਚ ਐਮ ਵੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖਾਸ

ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਂਗ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਐਤਵੀ 'ਵੱਡੀਆਂ ਤੇਪਾਂ' ਤੁਤਾਰਨ ਦੇ ਰੱਖ ਵਿਚ

ਨੂੰ 80 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੇਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਬਾਕੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਪਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਭਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੂੰ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਸਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਵਾਰ ਬੀਬੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਤਾਕਤਵਰ ਢੀਂਡਸਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ

ਸਥਾਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਇਕ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਿੱਟ ਹੋਇਆ:

ਵੇ ਲਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਕੱਢ ਕੇ

ਮੋਹਨੀ ਨਰੂਲਾ

ਤੇਰੇ ਚਿੱਟਿਆਂ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਹਾਸਾ
ਕੱਚੀਏ ਕਵਾਰ ਗੰਦਲੇ

ਪਾਣੀ ਤੇਰਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਪੀਣਾ।

ਜੱਟੀ ਮਾਰਗੀ ਛੱਪਤ ਦਾ ਗੇਤਾ

ਲੋਂਗ ਤੇ ਸੰਧੂਰ ਭੁੱਕ ਕੇ

ਕੰਨੀ ਵਾਲੀਆਂ- ਕੰਨੀ ਵਾਲੀਆਂ

ਜੱਟੀ ਨੇ ਅੱਗਾਂ ਜਾਲੀਆਂ

ਛੱਪਤਾਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਤੋ..

ਇਕ ਗੀਤ ਕੇ ਦੀਪ ਨਾਲ ਗਾਇਆ-

ਮੱਲ ਮੇਰੀ ਮੰਨ ਲੈ ਨੀ

ਬਣਵਾ ਦੂੰ ਤੈਨੂੰ ਵਾਲੀਆਂ

ਇਕ ਗੀਤ ਕੰਵਰ ਲਾਲ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ

ਨਾਲ ਸੀ-

ਅੰਬਰਸਰੀਆ ਮੁੰਡਿਆ ਵੇ ਕੱਚੀਆਂ ਕਲੀਆਂ ਨਾ ਤੋੜ

ਕੱਚੀਏ ਗੰਦਲੇ ਹੰਚ ਨਾ ਨੇਂਬੰ ਵਾਂਗ ਨਚੋੜ

ਇਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਰੰਗੀਲੇ ਜੱਟ ਨਾਲ ਵੀ ਗੀਤ

ਕਰਵਾਏ-

ਤੇਰੇ ਯਾਰ ਦੇ ਖੜਕਦੀ ਬੇਡੀ

ਤੁੰ ਉਠ ਕੇ ਵਕੀਲ ਕਰਲੈ

ਵੈ ਸੈਂ ਲੰਦਣੋਂ ਵਕੀਲ ਮੰਗਾਵਾਂ

ਯਾਰਾ ਵੇ ਭੋਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਨਾ ਕਰੀ

ਮਾਲਾ ਫੇਰਦੀ ਰਹੀ ਸੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ

ਆਹ ਸਾਂਭ ਰੂਪ ਦੀ ਰਾਣੀ ਵੇ

ਖੰਡ ਦਾ ਖਿੱਡੋਣਾ ਕੁੜੀ ਵੰਗ ਵਰਗੀ

ਟਿੱਥਿਆਂ ਦੇ ਭੂਰੇ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਵਰਗੀ

ਪਤਲੀ ਪਤੰਗ ਕੁੜੀ ਸੁੱਚੇ ਪੱਤ ਤੋਂ

ਹੋਰੀ ਕੁਰਬਾਨ ਜੱਟੀ ਅੱਜ ਜੱਟ ਤੋਂ।

ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਰਮਜੀਤ ਯੂਰੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗੀਤ

ਦੁੱਧ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਮੁੰਡਾ ਧੱਤਿਆ ਬੱਕਰੀਆਂ ਵਾਲਾ,

ਵੱਡੀਆਂ ਦੇ ਲੰਦਣੀਆਂ ਵੇ

ਵੇ ਸੈਂ ਮਾਝੇ ਦੀ ਜੱਟੀ

ਵੇ ਜਿੰਦਣ ਦੀ ਕਿਹਾ ਟੁੱਟਗੀ, ਜਿਉਂਦੀ ਮਰਗੀ ਮੁਲਾਜੇ ਦਾਰਾ।

ਚੰਦ ਕਰ ਚੰਦ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਕੀ ਹਾਲ ਗੱਭਰਾ ਤੇਰੇ

ਜਲ ਤੇ ਫੁੱਲ ਤਰਚਾ ਚੱਕ ਲੈ ਪਤਲੀਏਂ ਨਾਰੇ

ਡੰਡੀਆਂ ਘੜਾ ਦੇ ਮਿੰਡਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਮਨੁੱਖ

ਲੰਘ ਜਾਵੇ

ਮਤਲਬ ਕੱਢ ਲੈਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਮਿੰਠੀਆਂ

ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਵਾਲੇ

ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਜੰਮਦੀ ਵੇ ਵਿਆਹ ਤੂੰ ਕ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅੱਜਕਲੁ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਸਾਖ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਇਕ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੁਪਿਆ 64 ਉਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਹਾਲਤ ਚਲਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਿੱਗਦੀ ਸਾਖ ਭਾਰਤ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਕਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰ ਵਸਤਾਂ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਰਕਮ ਉਤਾਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮੌਰਚੇ ਤੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ 37 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਲੋਕੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸਮਸਤੀਪੁਰ
ਰੇਲਵੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਅਧੀਨ ਖਗੜੀਆ-ਸਹਿਰਸਾ ਰੂਟ ਤੇ
ਬਾਦਲਘਾਟ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਵਾਪਰਿਆ। ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕੀ ਇਕ
ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹਾ ਸਨ। ਹਾਦਸਾ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਿਆ
ਜਦੋਂ ਯਾਤਰੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਉਂ
ਆਉਂਦੀ ਰੇਲ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਮਾਰੇ
ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸੀਂ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ
ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ।

ਇੱਧਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਉਤੇ ਲਗਾਤਾਰ
ਹੋ ਰਹੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤਣਾਪੂਰਨ
ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਨਿਰੋਲ ਗਲਤੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫੌਜ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਤਣਾ ਵਧਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਚੱਲਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਲੀਹੋਂ
ਲਾਹੁਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ
ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਉਸ ਦੀ
ਸਾਖ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਦੀ
ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕੇ ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਅਤੇ
ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਅਸਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ
ਅੜਵਾਨ ਹੈ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

**Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com**

Tel : 510-938-7771, Fax 510-740-3520

**Ranjit Kandola ,Managing Editor
Cell : 530-315-1020, Yuba City**

Buta Ram Joshi Staff Reporter Fresno 559-803-0055

Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before , Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਭੰਗ

ਬਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭੁਗੋਲਿਕ ਪੱਖੋਂ
ਧਰਤੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਖਿੱਤ ਉਤੇ ਸਥਿਤ
ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ
ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵੇਂ
ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਸਥਾਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
ਜਿਉਣਾ ਮੁਹਾਲ ਹੋਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਇਹ ਤ੍ਰਾਮਦੀ ਹੀ ਕਹੀ
ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁਲਕ ਨੇ ਵੰਡ
ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਿਵਲ ਸਰਕਾਰ
ਗੁਆਲੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਫੌਜ ਦੇ ਹੱਥਾਂ
ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਫੌਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ
ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਪਾਏ
ਜਾਂਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਜਖਮਾਂ ਉਤੇ ਮੱਲ੍ਹਮ
ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੁਣ ਭੁਕਿਆ,
ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਲਾਬੀ

ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਈ। 1971 ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤੌਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਠੰਡੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਤ ਕੇ ਸਹਿ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦ ਫੈਲਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਲਾਈ ਹਵੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਸੀਤ ਯੂਂਧ ਦਰਮਿਆਨ ਰੁਸੀ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਮਦਦ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਿਬਾਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅੱਜ ਖੁਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਵੀ ਬਣਾਂ ਮਰੋੜ ਚਿਹਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨੇਤੱਤਾ ਵਧਾਵੇਗੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਦੇ ਉਤੇ ਭਰਪੂਰ ਵੋਟ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਥਾਨ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭੁਤਕੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਨਹੀਂ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ 3 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਚ ਭਾਰੀਤ ਕੌਂਸਲਖਾਨੇ 'ਤੇ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲਾਤ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਗਤਦੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਜੱਗ ਜਾਹਿਰ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ

Sinder Singh Pasiana

(Advocate)
Email -
sindersingh2009@gmail.com
(91-96261-10745 M)

ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ
ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਧਰ
ਅਮਰੀਕਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਹਟਣ
ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਹੌਸਲੇ
ਬੁਲ੍ਹਦ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹ ਹਨ। ਹੱਕਾਨੀ
ਗਰੁੱਪ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ
ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ-
ਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਜ਼ਾਰ-
ਏ-ਸ਼ੁਰੀਫ਼, ਕੰਧਾਰ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਅਤੇ
ਹੋਰਾਤ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ
ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਬੂਲ
ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਫ਼ਾਰਤਥਾਨੇ ਨੂੰ ਵੀ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ

ਜਸੂ ਅਤ ਕਿਸਤਾਵਾਤ ਵਿਚ ਈਦ ਦੀ ਸਵੇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਈ ਫਿਰਕਾਪੁਸਤ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸਭਾਵਿਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਸ ਹਿੱਸਾ ਨੂੰ ਜ਼ਜਰਾਂਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਗਲਤ ਸੀ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕੰਟਰੋਲ ਲਾਈਨ ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜ਼ਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਪੱਧ ਨੇ ਵੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਵਧਦਾ ਜਾ ਚਿਹਾ ਹੈ।

ਇੱਧਰ ਨਵਾਜ਼ ਸਰੀਫ ਨੇ
ਵੀ ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ ਪਾਸਾ ਪਲਟਣ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਜੇ ਕੋਈ ਧੰਨ-ਸਰਧੀ ਸਣਦਾ ਹੋਵੇ!

•हा मठसीप कैत

ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬਿਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹੇ—
ਲਿਖੇ ਗਰੈਜ਼ੇਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗਰੈਜ਼ੇਟ ਨੌਜਵਾਨ
ਸਰਪੰਚ ਚੁੱਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ
ਦੀ ਜਾਗਦੀ ਜਮੀਰ, ਵਿੱਦਿਆਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ
ਕਰ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਜਜਬਾ ਹੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਰਸਾਤਲ
ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੌਜ ਲਿਆਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਧੱਕਕੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ
ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਪਾਰੀਕਰਨ, ਤੇਜ਼ ਰਹਡਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-
ਕੁਦਰਤੀ ਜੀਵਨ ਸੈਲੀ ਕਾਰਨ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਤੋਂ
ਪਰਾਏ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ
ਅਸਲ ਮੁਹੱਦਦਾ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਪਰ
ਐਤਕੀ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬਿਤੀ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ
ਦੀ ਜੋ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਬੋਹੁਦ
ਨਿਰਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ। ਪਿਆਰ- ਮੁਹੱਕਤ ਦੀਆਂ
ਗਲਵੱਕਤੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਤੋਂ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ,
ਸਰਾਬ, ਵਾਹੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਹੀਏਂ
ਗਾਉਂਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਥਾਂ ਜਗਾ-ਜਗਾ ਡਿੱਗੇ ਸਰਾਬੀ
ਤੇ ਨੇਸ਼ੇਂਡੀ ਹੀ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਅਫਸੋਸ! ਬਾਬਾ
ਨਾਨਕ ਦੀ ਇਹ ਧਰਤੀ ਕਿਹੜੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਈ ਹੈ।
ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਢੁਸਦੀ ਪਿੱਛੇ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤਕ
ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਚਸਕਾ ਪਿਆ
ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੰਤਰ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ
ਕਾਰਜ-ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੱਖਾ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਟਾਂ ਤੋਂ ਨਜ਼ਿਆਂ ਦਾ
ਮੀਹ ਵਰਸਾ ਕੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਖਰੀਦਣਾ। ਅਜਿਹੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ
ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਜਜਬਾ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ
ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਇੱਕ ਦਿਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਮੇਰੇ ਕੋਲ
ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਈ ਜਿਸਦਾ ਘਰਵਾਲਾ ਸਰਪੰਚੀਕਾ
ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਢ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਣਾਂ-ਮੁੰਹੀਂ
ਸਰਾਬ ਵੰਡਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ
ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਵੋਟ ਲਈ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ

ਬਿਨਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਲੈ ਦਿਓ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਫੀਸ ਦੇ ਦਿਓ ਆਦਿ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਕਿਹਾਂਦਾ ਸੀ ਸਰਾਬ ਦਾ ਲਾਲਚ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਲਾਲਚ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਪਰਚਦੇ। ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਹੈਰਾਤ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਵਾੜ ਹੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਨਾਂ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਨ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਘਰਵਾਲਾ ਸਰਪੰਚ ਬਣ ਚੁਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੰਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਸਾਡਾ ਪੇਂਡੂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਨਪੁੱਤਾ, ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ, ਗੁਰਬਤਾ। ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੀਤੜ ਅੱਡੀਆਂ ਰਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਸੀਹੇ ਦੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਚਾਨ੍ਹ ਦੀ ਲੋਅ ਲੈਂਦੇ ਕੇ ਆਵੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਵੇ। ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੌਕ ਹੈ, ਲਗਨ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੀਜ਼ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਚਾਨ੍ਹ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਜੋਸ਼ ਤੇ ਹੋਸ਼ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤਾਂ ਅਸੇ ਵੀਂ ਡੱਲ੍ਹੇ ਬੇਰਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਤਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਤੂ ਜਿਹਾ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰੂੰਹ ਕੁਰਲਾ ਉਠੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚੜ੍ਹੀਦੀ ਜਵਾਨੀ ਹੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨੀ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਗਹਿਰਾਈ ਸੀ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ
510-377-4197

ਰਾਵੀਂ ਪਾਰ ਮੇਰੇ ਰਾਂਝਣ ਦਾ ਡੇਰਾ- 2

‘ਝਟਕਾ ਬਕਾਮ ਹਲਾਲ’

ਕਿਸ਼ਤ
7ਵੀਂ

ਮੇਰੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ
ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ,
ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦੇਸ਼
ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕਿਸੇ
ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ
ਦੀ ਕਾਲ ਸੀ। ਮੈਂ

ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਦਾਈ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਬਾਈ ਜੀ ਛੱਡੋ, ਇਹ ਤਾਂ
ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸੌਂਕ ਨੇ। ਆਪਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਬੋਡੀ
ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਾਈ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪੱਈਣੀ ਨਾਲ
ਬਾਪੂ ਜੀ ਰੱਬ ਹੱਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸੰਮਾਂ ਨੂੰ
ਪਾਲਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਛੋਟੇ ਵੀਰ
ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਘੁੰਮਾਵਾਂ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਬਾਈ ਜੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਅੱਜਕਲੁ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਗਿਆ। ਬੱਸ
ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਜੋ ਬਾਈ ਹੋਰਾਂ ਕਿਹਾ, ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬੋਡੀ
ਬਹੁਤ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਇਕ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ, ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਸੱਜਣ ਤੋਂ ਸੁਣ ਕੇ ਪੱਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਸ਼ਗ਼ੋਂ ਇੱਟ ਵਰਗ ਵਿਸਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਤਾ ਬਾਈ ਕਹਿੰਦਾ
ਛੋਟੇ ਬਾਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਜੰਗਲ ਉੱਗ ਪਿਆ
ਇੱਟਾਂ ਦਾ। ਇੱਥੇ ਦੇ ਲੋਕ ਕਰੋੜਪਤੀ ਹੋ ਗਏ ਕਰੋੜਪਤੀ।
ਮੈਂ ਤੇ ਤੁੰ ਕਿਸੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨੀ ਆਉਂਦੇ ਕਿਸੇ ਦੇ। ਸੋ
ਆਪਣੇ ਸੌਂਕਾਂ ਨਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਜੀ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੀ
ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗੱਲ ਹੋਈਆ, ਆਖਿਰ
ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਹਾਫਿਜ਼ ਕਹਿ ਕੇ ਫੌਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ
ਫੌਨ ਮੈਂ ਕੰਨ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ, ਅਚਾਨਕ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਪੁੜ੍ਹਪੜੀ
ਤੇ ਜਾ ਲੱਗਾ, ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਲੀਹੀ ਨੇ ਲੜ
ਕੇ ਧੱਢ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਬੱਸ ਜੀ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ, ਹੱਥ ਲੱਗਣ
ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਤੇ ਹੋ ਗਿਆ ਪੁੜ੍ਹਪੜੀ ਪਾਨ ਸੁਰੂ।

ਮੈਂ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਭੁੱਬ ਗਿਆ ਕਿ ਬੋਡੀ
ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਚਾਨਕ ਇਹ ਮਾਰ
ਇੱਥਦਮ ਕਿਵੇਂ ਪੈ ਗਈ। ਕਿਨੀ ਸੌਂਕੀ ਜਿਹੀ ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਈ ਜਮੀਨ ਦਾ ਕਿੱਲਾ ਕਰੋੜ ਕਰੋੜ
ਹੁਪਈਏ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਇੱਜਤ ਕਾਈ ਤਾਂ ਕੀ ਵੱਡੀ
ਕੋਡੀ ਜਿਨੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਦੁਆਬੇ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ
ਨੇ ਖਾਲੀ ਕਰਤਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ
ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਰ ਗਏ। ਜਿਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ
ਚਿੜੀਆਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਅਖ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜੁਅਰਤ ਨਹੀਂ
ਸੀ ਕਰਦਾ, ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ ਸ਼ਰੇਆਮ
ਭਈਆਂ ਨਾਲ ਫਿਰਦੀਆਂ ਨੇ। ਫਿਰਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ
ਇਹੀ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੀ ਸਕਟਰ ਜਾਂ ਸੈਂਟਰ ਸਾਈਕਲ
ਤੇ ਬਿਠਾ ਬਿਠਾ ਕੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੱਘਦੇ ਨੇ। ਤੇ ਬਈਆਂ ਨੇ
ਲਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ
ਚਿੜੀ ਦਾਹੜੀ ਵਾਲੇ ਬਚੇ ਬਚਾਏ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਪਾਈ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ ਨੀਵੀਂ। ਦੇਖਿਆ ਕੀਤੀ ਏ ਨਾ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਹੋਰ
ਸੁਣ, ਸਾਡੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੁਝੀ ਚਿੜੀ ਨੇ ਪਿੰਡ
ਵਿਚ ਨੰਗੇ ਸਿਰ ਦੇ ਚਾਰ ਚੱਕਰ ਐਵੇਂ ਮਾਰ ਦੇਣੇ, ਤਾਂ ਸੱਥ
ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੇ ਕਹਿ ਦੇਣਾ, ਭਾਈ
ਕੀਹਦੀ ਕੁਝੀ ਏਂਤੇ ਤੁੰਨੀ ਬੀਬੀ ਸਿਰ ਛੱਕ। ਤਿੰਨ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ, ਇੱਜਤ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰ
ਲੁਟਿਆ ਪਿਆ ਏ। ਬੀਬੀ ਸਿਰ ਢੱਕ। ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੰਡੇ
ਨੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਹਰਕਤ ਕਰ ਦੇਣੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ
ਭਾਵੇਂ ਐਵੇਂ ਨਾਮਾਤਰ ਹੀ ਹੋਣੀ, ਖੂਨ ਹੋ ਜਾਣੇ, ਪੁਸਤਾਂ ਦਰ
ਪੁਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿੱਚਾਂ। ਇਹ ਹੋ ਕਿਵੇਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਭੈਣ
ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਿੱਦਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿਸੇ
ਵੀ ਕੁਝੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਣਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਿਰ ਵੱਚਦੇਂ
ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਕੁਝੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੀ ਮਜ਼ਾਲ ਕੋਈ ਲੜ
ਪਵੇਂ ਜਾਂ ਉਚਾ ਬੋਲ ਜਾਵੇ। ਸਭ ਨੇ ਕਹਿਣਾ, ਨਾ ਭਾਈ ਸਾਡੇ
ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁਝੀ ਏ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਇੱਜਤ। ਸੋ ਦੱਸੋ ਭਾਈ ਇਹ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਦਾ ਝਟਕਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕਿ

ਹਲਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੌਣ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ। ਪਹਿਲੇ
ਜਮਾਨੇ ਵਿਚ ਇੱਜਤ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਿੱਲਾ ਨਾ
ਹੋਵੇ। ਅੱਜ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਿੱਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਇੱਜਤ ਨੇ ਖਾਧੀ
ਕੜੀ। ਪਹਿਲੇ ਜਮਾਨੇ ਵਿਚ ਭਰਾ ਭੈਣ ਖਾਤਰ ਮਰਨ ਮਾਰਨ
ਲਈ ਤਿਆਰ, ਅੱਜ ਦਾ ਭਰਾ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਿੱਲਾ ਵੇਚ ਕੇ
ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਯੁੱਤ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਂ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਜੀ ਬੜੀ
ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਈ, ਪਰਵਾਹ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ
ਖੁਦ ਸੋਚੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਝਟਕਾ ਹੈ ਕਿ ਹਲਾਲ, ਮੈਂ ਕੀ
ਕਰਾਂ। ਆਓ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਜਿਹਨ ਤੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਇਸ
ਬਾਰੇ ਸੋਚੀਏ।

ਇੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਆ ਗਈ ਕਿ ਢੱਡੀ
ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਕਬਾਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ
ਦੇ ਉਹ ਅਣਖੀਲੇ ਗੱਭਰੂ, ਸੁਰਬੀਰ ਹਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਬੰਦੀ
ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਧੀਆਂ ਕੈਣਾਂ ਨੂੰ ਨਾਦਰ ਸਾਹ ਵਰਗਿਆਂ
ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜਤ ਸਮੇਤ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਹਬ, ਦੀਨ ਧਰਮ
ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ। ਇਹ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਧਰਮ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਧਰੇ ਉਹ ਸੁਰਬੀਰ ਯੋਧੇ, ਅੱਜ ਕਿਤੇ ਗਲਤੀ
ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈ ਲੈਣ ਤਾਂ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ? ਐਨਾ
ਹੀ ਕਿ ਲਾਅਣਤ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ
ਕਹਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਦੁਸਰੀ ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਤੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ ਨੂੰ
ਵੀ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦਾ ਖੂਨ
ਲਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ। 1947 ਦੇ ਕਹਿਰਾਂ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬਾਣਾਂ
ਨੇ ਕੋਠਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਲਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾਂ ਪਰ ਆਪਣੀ ਆਨ ਨੂੰ
ਦਾਗੀ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਮਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨ ਕੁਝੀਆਂ
ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਪਿਲਾ ਦਿੱਛਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਬੋਟੀ ਦੀ ਇੱਜਤ ਨੂੰ ਕੋਈ
ਹੱਥ ਨਾ ਪਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ
ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀਆਂ, ਚਾਚੀਆਂ, ਤਾਈਆਂ ਦੀ
ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਦੋ ਟੁੱਕ ਝਟਕਾ ਦੇ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ
ਅੱਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੋਰਵਮਣੀ ਵਿਰਸੇ
ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਨਕਾਰਾ ਹੋਵੇ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੋਚਣ ਦੀ
ਹੈ। ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਖੁਦ ਸੋਚੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਹੋਰ ਕੁਝ? ਇੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਚੇਤੇ ਆ ਗਈ।
1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਵਾਲੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਜਾਂ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ
ਪਾਸੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਸੀ, ਕਿ
ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਸਲ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਬਦਲੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿਸ ਨਸਲ
ਤੇ ਇਹ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਕੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ
ਹੈ। ਕਿਧਰੇ ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਕਿਆਂ ਹੀ ਸੱਚੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੜੇ
ਮਾਣ ਵਾਲੇ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਮਾਣ
ਹਾਲਾਂ ਕਰੋ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਜੰਮਣਗੇ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਬੱਧੇ
ਹੱਥ ਦੀ ਮਾਰ ਨੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਈ ਐਦਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇ।

ਮੈਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਇਕ
ਵਾਕਿਆ ਚੇਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ, ਬਾਬਰ ਅਲੀ,
ਮੁਖਤਿਆਰ ਅਹਿਮਦ, ਸੌਂਕਤ ਤੇ ਮਹਿਮਦ ਅਸਲਮ ਅਸੀਂ
ਲਾਹੌਰ ਸਾਹੀ ਕਿਲੇ ਦੀ ਇਕ ਸਫ਼ੀਲ ਤੋਂ ਬੈਠੇ ਸਾਂ। ਬਾਬਰ
ਅਲੀ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ ਕਿ ਕਾਕਾ ਚਾਹ ਤਾਂ ਪਿਆ। ਚਾਹ
ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜੀ ਹੁਣੇ ਆਇਆ। ਇਹ ਉਹੋ ਕਿਲਾ ਹੈ,
ਜਿਥੇ ਕਰੇ ਮੁਗਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣਾ
ਸਿੱਕਾ ਚਲਾਇਆ।

ਮੇਰੀ ਨਿਗੂ ਅਚਾਨਕ ਕਿਲੇ ਦੀ ਬੁਰਜੀ ਤੇ
ਪਈ, ਜਿਥੇ ਹਰਾ ਚੰਦ ਤੇ ਤਾਰੇ ਵਾਲਾ ਝੰਡਾ ਹਵਾ ਵਿਚ

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੇ ਹੱਤਿਆਕਾਂਡ 'ਚ ਮੁਸ਼ੱਚਦ 'ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ
ਫੇਨੀ ਸਾਸਕ ਪਰਵੇਜ਼ ਮੁਸ਼ੱਚਦ 'ਤੇ ਅੱਜ
ਇਕ ਅੱਤਵਾਦ ਰੋਕੂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਰਾਹੌਰ
ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਇਲਮਦੀਨ ਦੀ ਧੀ'
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ
ਚਰਚਿਤ ਅਤੇ ਇਕ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ
ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ
ਅਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

-ਸੰਪਾਦਕ

209-563-6450

(ਦੂਜੀ ਕਿਸਤ)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮਰਦੇ, ਮਰਾਂਦੇ, ਬਚਦੇ, ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਹੰਦਾਂ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਲਮਦੀਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਤੱਕ ਕਈ ਲੁਟੇਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵੀ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਇਲਮਦੀਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਜਿਤਾਣਾ ਠੀਕ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਭਰਾ ਸ. ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਸਫਰ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਲਾਇਲਪੁਰ ਸਹਿਰ ਦੀ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਪੂਰ੍ਹੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਕਿ ਸੈਂਤੀ ਚੱਕ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਚ ਪਨਹ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੈਪੈਂਟ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੁਣ ਕੇ ਇਲਮਦੀਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਸਲਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਵੱਲ ਹੋ ਤੁਰੇ। ਕਾਲਜ ਅੰਦਰੋਂ ਕਈ ਕਈ ਗੋਲੀ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਤੇ ਇਲਮਦੀਨ ਦਾ ਦਿਲ ਯਾਰ ਦੀ ਸਲਾਮਤ ਲਈ ਦਹਿਲ ਜਾਂਦਾ। ਕੁਝ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਕਿ ਸੈਂਤੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਤੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਕਤਲੇਅਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੁਝ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਵਕਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਝ ਠੱਲ੍ਹੁ ਪਈ ਤੇ ਪਈ, ਪਰ ਸਿਰ ਫਿਰੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੇ ਬਰਛਿਆਂ ਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨੋਕ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਲਮਦੀਨ ਨੇ ਕੁਝ ਅਸਰ ਰਸਖ ਵਰਤ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਲੇਟੇਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਖੂਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਜਾਨੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰੇ ਸਿੱਖ ਮਿੰਡਰ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ।

ਮੁਰਦੇ ਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭੇ ਕਿ ਉਸਦਾ ਜਾਨੀ ਯਾਰ ਜਿਊਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਲਮ ਦੇ ਬਰਛੇ ਦੀ ਨੋਕ ਨਾਲ ਸੀਨਾ ਵਿੰਨ੍ਹ ਛੱਡਿਆ ਏ? ਅੰਤਾਂ ਦੇ ਜਤਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਰਜਾਈ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਹੀ ਪਿਆ। ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਉਗਲ ਲਾਈ ਫਿਰਦੀ ਸੀ। ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਕਤਲਾਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੋਂਦੀ, ਕਰਲਾਂਦੀ ਸਿਮਰਨ ਨੇ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਕਹਿ ਸੁਣਾਇਆ। ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਇਲਮਦੀਨ ਦੀਆਂ ਡਾਡਾਂ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ, "ਮੇਰੀਏ ਕੈਣੇ। ਤੂੰ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਏ? ਮੇਰਾ ਵੀਰ, ਜਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿਆਰਾ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਕਿੱਥੇ ਏ? ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਖੀ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।" ਉਚੀ-ਉਚੀ ਰੋਂਦਿਆਂ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਕਿੱਥੇ ਦੱਸੇ? ਸੈਂਕਤਿਆਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਹਿੱਕ ਵਿਚ ਦੱਬਿਆ ਉਸਦਾ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ, ਮੌਤ ਦੇ ਮੰਹ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਵਕਤ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਚਣ ਲੱਗੇ। ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਥਾਂ ਦੱਸੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਹ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੋ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਲਈ ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ? ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਸਲਾਹ ਮਸਵਰੇ ਨੇ ਉਸ ਵਕਤ ਦੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਲਮਦੀਨ ਦੀ ਛਿਉਟੀ ਲਗ ਦਿੱਤੀ।

ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਕਿ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਕ ਜੁਗਾਨ ਬੇਟੀ ਲਾਪਤਾ ਸੀ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨਾਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ। ਸੁਣ ਕੇ ਇਲਮਦੀਨ ਦੇ ਲੰਕੰਡੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਬੇਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਖੂਦਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਆਖਣ ਲੱਗ, "ਮੇਰੀਏ ਕੈਣੇ, ਮੈਂ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪੱਗ ਵਟਾਈ ਸੀ। ਅੱਜ ਵਕਤ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਫਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾ ਸਕਾਂ।" ਹੋਥ ਉਚੇ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਕਸਮ ਖਾ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਸੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ ਬਚਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀਏ ਕੈਣੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਯੀ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ। ਤੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਂ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲ ਗਈ ਤਾਂ ਘਰ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਸੱਖ-ਸਾਂਦ ਹੋਣ ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀ ਕਸਮ ਏ।" ਉਹ ਕਸਮ ਖਾ ਕੇ ਰੋਂਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਿਮਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। "ਬੰਸ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜਾ ਕੇ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਦਾ ਖਤ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਵੀਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਟਿਕਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸੀ। ਅੱਗੋਂ ਜੋ ਰੱਬ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਖੂਦਾ ਸਭ ਦਾ ਰਾਖਾ ਏ। ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਇਹੋ ਦੁਆ ਏ ਕਿ ਖੂਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੁਚਾਵੇ।" ਰੋਂਦਿਆਂ ਵਿਦਾਈ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਸਮੇਤ ਉਹ ਧੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਤੁਰ ਪਿਆ।

-ਸੰਪਾਦਕ

"ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ! ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ। ਮੇਰਾ ਈਮਾਨ ਤੇ ਫਰਜ ਏ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂ। ਚਲੋ ਆਪਣਾ ਸੈਂਤੀ ਚੱਕ ਚੱਲੀਏ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨੇ ਜਣੇ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਸੈਂਤੀ ਚੱਕ ਦੇ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੰਬਰਦਾਰ ਹਕਾਇਤ ਉਲਾ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਈ।

ਸਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਹਕਾਇਤ ਉਲਾ ਇਕ ਨੇਕ ਦਿਲ ਸਿਆਣਾ

ਨੰਬਰਦਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਸਿੱਖ

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁਆਮਲਾ ਵੀ ਉਹ

ਉਗਰਾਉਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸੋ ਸਿੱਧੇ

ਉਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇਲਮਦੀਨ ਨੇ

ਆਪਣੀ ਮਨ ਦੀ ਵਿੱਖਿਆ ਕਹਿ

ਸੁਣਾਈ। ਅੱਗੋਂ ਉਹ ਵੀ ਬੜੇ ਨੇਕ

ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਖੋਣ ਵਾਲਾ

ਸੀ। ਅਰ ਆਇਆ ਨੂੰ ਜੀਅ ਭਗਤ

ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੜੇ

ਚੰਗੇ ਸਲਿਕੇ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ

ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਫਿਕਰ ਦੀ

ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੂਰੀ

ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਗੱਲ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ

ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਵਾਰਾਤਾਲਾਧ

ਕਰਦਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਕਿ ਕੁਝ

ਸਿੱਖ ਕੁਝੀਆਂ, ਕੁਝ

ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਫੜ੍ਹੇ

ਕੇ ਉਸਦੇ

ਹੋਣ ਦੀ ਰੱਖ ਕੇ ਰੱਖੇ।

ਹੋਣ ਦੀ ਰ

FARMERS

ਆਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜ਼ਨਸ, ਲਾਈਫ਼ ਇਸ਼੍ਟੋਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉੱਤੇ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ
ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ, ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇਸ਼੍ਟੋਰੈਂਸ ਕਰਵੇਜ ਲਈ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਓ
+ Auto + Home + Life + Umbrella
+ Business Work Comp.

Duabba Insurance Agency

2450, PERALTA BLVD. SUITE 120, FREMONT, CA-94536

Ph. : (510) 797-7989
Fax : (510) 794-7398

Visit us@farmers.com

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
Licence # OC 70672

Raja King of Sweets Now Presents

New Introducing Chaat Corner

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT
- GOL GAPPE (PANI PURI)
- FALUDA KULFI
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

Cosmetic & Family Dentistry

UPPAL DENTAL CARE

50 % Discount for Cash Patients

INVISALIGN
Start from \$ 2850 Off

Call for Details
Straighten Teeth
Without Wires

FREE TEETH WHITENING
X-RAY & CLEANING YOUR INSURANCE
COVER THESE SERVICES

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

Not Valid with
any other offer

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

Charanjit S Uppal

D.D.S.

ਦੇਦਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਮੁਫ਼ਤ
ਸਫ਼ਾਈ ਤੇ ਐਕਸ-ਰੇ,
ਇਸ਼੍ਟੋਰੈਸ ਵੱਲੋਂ ਹੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

www.uppaldental.com

M.K Nijjar DDS

Ruchi Nijjar DDS

NO SHOTS, NO DRILL, NO PAIN!

- Esthetic Crowns, Bridges & Dentures
- Teeth Whitening-Oral Surgery
- Root Canal Treatments
- Treatment & Prevention of Gum Disease

FAMILY DENTISTRY

COSMETIC DENTISTRY

New Patients & Children Welcome

510-794-7058

www.drnijjar.com

(Across from Washington Hospital & Bart) 1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੰਡੀਅਨ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Paul
510-978-7170

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਂਡੇ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੁ, ਜਲੇਖੀ, ਬਰਫੀ,
ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੁਨ ਤੇ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਮੌਕੇ ਸਭ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਆਈ
ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ
ਸਕਦੇ ਹੋ।

Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਇੰਡੀਅਨ-ਫਿਜ਼ੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਝੀਕ

ਮਨ ਇੰਡੀਆਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੇਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

Preet Fabrics & Appliance

ਅਸੀਂ ਹੋਮਸੇਲ ਅਤੇ ਗੰਟੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿਰੀ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਸਤੂ ਸ਼ੋਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੁੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੇ, ਰੂਮਾਲ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL: **510-797-7111** FAX: 510-739-6350

(For More Info. Call Oukar)

APPLIANCES

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- Tvs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards

Bhogal Dental Group

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

Dr. Raja Bhogal

37070 Newark Blvd, Suite C
Newark, CA 94560

510-797-2840

drraja@rbhogaldds.com

TRAVEL FOR LESS INC.

INDIA | PAKISTAN | EUROPE

ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮਝੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ
ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਟਿਕਟ ਖੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਜਰੂਰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

CST NO : 2031914-40

Fremont Office

Travel For Less Inc
39200-State Street,
Fremont CA-94538

510.791.3300

San Jose Office

Travel For Less Inc
2850 Quimby Rd, Suite 150
Sanjose Ca 95148
408.791.2600

**BUY TRAVEL TICKETS
AT WHOLESALE PRICE**

**Open 7 days
a week**

Still searching seats for
December travel to
INDIA
Call us for special fares

**3RD TIME
IN A ROW
2011
BEST OF
FREMONT
AWARD**

Serving the Bay Area Since 1996

Fax: 510.791.3361 | Email: info@letsflyhome.com

www.letsflyhome.com

**510.791.3300 (Fremont)
408.791.2600 (San Jose)
916.419.4323 (Sacramento)
559.892.0009 (Fresno)
661.829.4467 (Bakersfield)**

ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਰੇਡ ਨੇ ਚਰਚਾ ਬਟੋਰੀ

ਫਰੀਮਾਂਟ- ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਅਗਸਤ 17, 18 ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਂਗਦ ਮਨਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨ ਇੱਥੋਂ ਲੱਗੇ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਨ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੋਂ ਸਾਲ 1913 ਤੋਂ 2013 ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਇਸੇ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪਰਵਾਨਿਆਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ 1947 ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ

ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਝਲਕੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਰੇਡ ਕੱਢੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਲਾਕਾਰ ਜਿੰਮੀ ਸ਼ੇਰਗੌਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਡਾਕਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਜਾਪਰਾ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਇਹ ਪਰੇਡ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ ਤੇ ਇਹ ਪਰੇਡ 21 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਥੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਕੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਦਿਨ ਸਟੇਜ ਤੇ ਰੰਗਾਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ

ਇਸ ਪਰੇਡ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਐਫ. ਆਈ. ਐ. ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਰੇਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰੇਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ।

ਇਕ ਖੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਮੌਤ

ਅਜ ਬਾਬਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਸੱਤਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਉਹਦੀ ਪੇਤੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਗੁਟਕਦੀ-ਗੁਟਕਦੀ ਆਈ ਸੀ।

'ਦਾਦਾ ਜੀ....ਦਾਦਾ ਜੀ....ਅਜ ਮੈਂ ਫੈਸਨ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਜਾ ਰਹੀ ਆਂ ਮੈਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿਓ।'

ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਪੇਤੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਭਰਵੱਟਿਆਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕਟਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

'ਬੇਟੇ....ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਰ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਗੰਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।' ਬਾਬਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੋਤੀ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀ। 'ਦਾਦਾ ਜੀ....ਤਸੀਂ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਉ....ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੀਲਡ ਲੈ ਕੇ ਆਈ, ਫਿਰ ਦੇਖਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਫੋਟੋ ਛੱਪੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਦਿਖਾਵਾਂਗੀ।'

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਲੇਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਬੋਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਲਈ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਨਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਕੋਲ ਖੂੰਡਾ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਗਿਆ।

'ਜਸਪਾਲ ਪੁੱਤਰ ! ਇਹ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਏ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ? ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ।' ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੇਟੇ....ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਤਾਂ ਠੀਕ ਕਰ ਲੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਵਰਗੇ ਬਣਾ ਜਿਵੇਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਦੇ ਐਨੂਅਲ ਫੈਕਸ਼ਨ ਵੇਲੇ ਬਣਾਏ ਸਨ।

ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਨ ਪਾਟ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੱਥੇ ਵਿਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਠ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਛਾਡੀ ਦੇ ਬੱਥੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਛਿੰਗ ਪਵੇਗਾ। ਜਸਪਾਲ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਤਰੇਲੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, 'ਪਿਤਾ ਜੀਤਸੀਂ ਅਰਾਮ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਤਬੀਅਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੋਕ ਐ ਕੁਝ ਬਣ ਕੇ ਦਿਖਾਣ ਦਾ। ਤਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋੜਾ ਨਾ ਬਣੋ।' ਡਿੱਗਨਾ-ਢਹਿੰਦਾ ਬਾਬਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਮੰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਆ ਡਿੱਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਲ ਪਏ ਜੱਗ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਉਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੂੰਹ-ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਬੇਧਿਆਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਖੂੰਡਾ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਭਾਗ ਕੌਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ ਨਿਕਲੀ। ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਦਿਨ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਗਈ। ਮੁੰਹੋਂ ਮੰਗਿਆਂ ਤਾਂ ਮੌਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਅਜ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਸਰੋਆਰ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁੱਸਾ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਜਸਪਾਲ 'ਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿਉ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਧੀ ਨੂੰ ਸਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਨੀ ਬੇਸ਼ਰੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ ਬਾਰੋਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹਦੀ ਨੂੰਹ ਉਹ ਵੀ ਕਿਨੀ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਨੈ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਮਾਅਰਕਾ ਮਾਰ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ। ਪਿੰਡ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਣੀ ਨੂੰਹ ਤੋਂ ਪੁੰਡ ਨਹੀਂ ਕਦਵਾਇਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਰੇ ਦੋ ਸਾਲ ਉਹਦਾ ਵੱਡਾ ਭਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਿਲੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਕੇ ਵੱਡੀ ਡਾਕਟਰ ਬਣੇ ਪਰ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਇੱਛਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤੋਂ ਇਸ ਇੱਛਾ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਨੂੰਹ ਬਾਲੀ ਵਿਚ ਰੋਟੀ ਪਾਕੇ ਰੱਖ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਨੂੰ ਵੱਡਿਆਂ ਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਨੂੰ ਵੱਡਿਆਂ ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਘਰ ਵਿਚ ਪਸਰੀ ਚੁਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੌਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਅ

ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਘਰ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੱਲਾ ਸੀ। ਅਜ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕੱਲਾ ਸੀ। ਅਜ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਗ ਕੌਰ ਦੀ ਯਾਦ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਯਾਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆ ਜਾਂਦਾ।

ਹੁਣ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੇਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਈ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸੀਰੀਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।

ਬਾਬਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੁੱਢੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਉਹ ਕਰਦੇ ਰੋਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਰਦ ਰੋਇਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਕੀ? ਅਜ ਉਹ ਸਿਸਕੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਰੋਇਆ ਸੀ। ਅਜ ਉਹ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਗ ਕੌਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਜਸਪਾਲ ਦਾ ਸਹੁਰ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਾਮ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇਵੇਂ ਕੁਝ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਗੱਲ-ਗੱਲ ਵਿਚ ਜਸਪਾਲ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

'ਭਾਈ ਸਾਥ....ਮੇਰੀ ਧੀ ਮੌਰਨੀ ਅੈ ਮੌਰਨੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਹੜਾ ਖਿੜ ਉੰਠੋਗਾ।' ਹੁਣ ਵਿਚ ਫਿਤਿਆ ਹੋਇਆ ਦੂਧ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਥੇ ਹੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਥ ਵਿਚੋਂ ਰੂਪਦਿਆ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਜਸਪਾਲ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 'ਜਾਓ...ਇਹ ਰਿਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।'

ਜਸਪਾਲ ਦਾ ਸਹੁਰ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਹੱਕਾ ਬੱਕਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਰੰਗ ਪੀਲੀ ਭੁਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੀ ਭਾਣਾ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ? ਆਖਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕੀ ਗੁਨਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ? ਚੰਗੇ-ਭੱਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਸ-ਹੱਸ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ।

ਭਾਗ ਕੌਰ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ।

'ਇਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ? ਘਰ ਆਈ ਲੱਛਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਤ ਦੈ ? ਜਬਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?' ਕਿਨੇ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਭਾਗ ਕੌਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਗ ਕੌਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਸੂਣ ਕੇ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਪਿਆਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਕਿਨੀ ਚੰਗੀ ਸੀ ਉਹ ਤੇ ਕਿਨੇ ਚੰਗੇ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲ। ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਗ ਕੌਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, 'ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈ ਰਹੀ ਏ। ਪਤੇ ਇਹ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਅੈ ਅੰਦਰੋਂ ਧੀ ਨੂੰ ਮੌਰਨੀ ਦੀ ਦੱਸੇ ਏ। ਕੋਈ ਪਿਉ ਆਖ ਸਕਦੇ ਏਦਾ ਧੀ ਬਾਰੇ ?' ਗੱਲ ਜਸਪਾਲ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾਪਣ ਸੀ ਕਿ ਇਕਦਮ ਬਿਨਾਂ ਚੰਚਰਾਂ ਕੀਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਲਾਹ ਕੇ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੈਂਨਾਂ ਵੱਲ ਵਧ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕਦਮ ਉਸ ਦੇ ਪੱਗ ਵਾਲੇ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

'ਬੱਸ....ਬੱਸ....ਬੱਸ। ਤੁਹਾਡੀ ਪੱਗ ਤੇ ਮੌਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਤ ਦੈ ? ਜਬਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?' ਕਿਨੇ ਸਵਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਭਾਗ ਕੌਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਗ ਕੌਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਸੂਣ ਕੇ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਪਿਆਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਕਿਨੀ ਚੰਗੀ ਸੀ ਉਹ ਤੇ ਕਿਨੇ ਚੰਗੇ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲ। ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਗ ਕੌਰ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, 'ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈ ਰਹੀ ਏ। ਪਤੇ ਇਹ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਅੈ ਅੰਦਰੋਂ ਧੀ ਨੂੰ ਪੈਂਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਿਉ ਆਖ ਸਕਦੇ ਏਦਾ ਧੀ ਬਾਰੇ ?' ਗੱਲ ਜਸਪਾਲ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾਪਣ ਸੀ ਕਿ ਇਕਦਮ ਬਿਨਾਂ ਚੰਚਰਾਂ ਕੀਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਲਾਹ ਕੇ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੈਂਨਾਂ ਵੱਲ ਵਧ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕਦਮ ਉਸ ਦੇ ਪੱਗ ਵਾਲੇ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਆਪੇ ਫਾਖੜੀਏ ਤੈਨੂੰ ਕੌਣ ਛੁਡਾਵੇ?

(ਕਥਿਤ)

ਗੁਜਰਾਤੀ ਗਾਈਆਂ
ਦੇ ਢੁਧ ਨੂੰ ਵੀਗਾਰ!

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਕਵੀ ਵਰਡਜ਼ਵਰਥ ਦੀ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ 'ਰਿਵਰ ਆਫ਼ ਦਾ ਡੀ' ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ 'ਇੰਗਲਿਸ਼ ਪੋਇਮਜ਼' ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰੁੰਦੇ ਸਾਂ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ ਆਟਾ ਪੀਂਹਣ ਦੇ ਘਰਾਟ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਕਾਮੇ ਦਾ ਮਸਤੀ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਬਿਆਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਹਿਜ ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਜਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾ ਰਿਹਾ ਇਹ ਕਾਮਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਸੰ-ਹਸੰ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਕਿਰਤ-ਵਿਰਤ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੁੰਸੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖਿਆ। ਦਿਨ ਢਲੇ ਸ਼ਾਮਾਂ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਪੰਡੀ-ਜਨੋਂ ਕੋਲ ਵਗਦੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਝੰਗ-ਬੇਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਲੂਝਿਆਂ ਵੱਲ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਖੁਮਾਰੀ 'ਚ ਆਇਆ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਛੋਹ ਲੈਂਦਾ। ਉਧਰ ਸੂਰਜ ਅਸਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਇੱਧਰ ਘਰਾਟ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਦੀ ਖਾਨ-ਬਦੋਸ਼ਾਂ ਵਰਗੀ ਲਲਕਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਮਟਮੈਲੇ ਹੋਏ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਲਰਜ਼ਦੀ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਿਲੇ-ਸਿਕਵੇ ਦੇ ਉਹ ਅਲਬੇਲਾ ਕਿਰਤੀ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਦਰਿਆਉਂ ਆਰ-ਪਾਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਨਵਾਬਜ਼ਾਦਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇੱਧਰੋਂ ਗੁਜਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਗਰੀਬ ਕਾਮੇ ਦੇ ਮਸਤ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਛੱਪਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਢੋਲੇ ਦੀਆਂ ਗਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਰੇ ਪਾਸ ਧਨ-ਦੌਲਤ, ਜਸੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਦਾ ਚਿੰਤਾ-ਫਿਕਰ ਮੈਨੂੰ ਵੱਡ-ਵੱਡ ਖਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਮੈਰੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਨਗਮਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਮਸਤ-ਮੈਲੇ ਦੀ ਬੇ-ਛਿਕਰੀ ਦਾ ਕੀ ਰਾਜ ਹੋਵੇਗਾ? ਇੱਕ ਸਾਮ ਨਵਾਬਜ਼ਾਦਾ ਘਰਾਟ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਸੰਕਾ ਜਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਗਿਉਂ ਉਹ ਕਾਮਾ ਮਸਕੁਰਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਚੱਕੀ ਲਗੇ ਪਈ ਆਏ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗਠੜੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, "ਜਨਾਬ, ਮੇਰੀ ਮਸਤੀ ਦਾ ਰਾਜ ਇਸ ਗਠੜੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ।" ਨਵਾਬਜ਼ਾਦਾ ਹੈਰਾਨ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੋ-ਢਾਈ ਸੇਰ ਆਏ ਵਾਲੀ ਗਠੜੀ ਵੱਲ ਗਹੁੰ ਨਾਲ ਤੱਕਦਾ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਕਾਮਾ ਤਫਸੀਲ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਸੰਕਾ ਨਵਿਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ :

"ਘਰਾਟ ਚਲਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਾਣੇ ਪੀਸਣੇ ਮੇਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਉਜ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਦੋ-ਦੋ, ਚਾਰ-ਚਾਰ ਮੁੱਠਾਂ ਆਏ ਦੀਆਂ ਇਸ ਗਠੜੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦਿਨ ਭਰ ਦਾ ਕੰਮ ਮਕਾਉਣ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਗਠੜੀ ਵਿੱਚ ਆਟਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਠੜੀ 'ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਕਰਨ' ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ... ਇਹੋ ਮੇਰੀ ਮਸਤੀ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ।"

ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ 'ਬਾਪੁ ਬਾਪੁ' ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਂ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਂ ਵਾਲੀ ਸੱਟੇਜ਼ 'ਤੇ ਸਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਉਕਤ ਕਵਿਤਾ ਦਾ 'ਰਹਸ' ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ 'ਰਾਗ-ਰੰਗ' ਸਭ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 'ਲਣ-ਤੇਲ-ਲੱਕੜੀਆਂ' ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਵਾਹ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ 'ਰਿਵਰ ਆਫ਼ ਦਾ ਡੀ' ਦੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਗਠੜੀ ਨੂੰ 'ਹੋਰ ਵੱਡੀ' ਕਰਨ ਦੇ ਜਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨ-ਰਾਤ 'ਰੇਸ' ਲਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਚਲੋ 'ਲਾਹੇ ਕਾਰਨ ਆਇਆ ਜੱਗ' ਅਨੁਸਾਰ ਗਠੜੀ 'ਹੋਰ ਵੱਡੀ' ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨੂੰ ਉੱਦਮ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਕੱਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਗਠੜੀ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਲਾਲਚੀ ਕੁੱਤਾ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਸਾਡੀ ਹਾਲਤ 'ਭੱਖ-ਅਭੱਖ ਸਭ ਖਾਇ' ਵਾਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪਰਵਾਸੀ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੀ ਖਬਰ ਮਤਥਕ ਧੰਜਾਬ ਦੀ 35 ਕ ਸਾਲ ਉਸਤਰ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਬੀਬੀ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਵਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਪਤੀ ਕਿਸੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਦੋ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਇਸ ਅਭਾਗ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤੀ ਵਾਲੀ ਜੰਬ ਮਿਲ ਗਈ। ਮੰਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਦੇ ਪਤਨੀਆਂ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਚੁੱਕੇ ਇੱਕ ਕੈਨੋਡੀਅਮ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਲਚ ਜਾਗ ਪਿਆ। ਪਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਲੀ ਹੋਈ ਚੰਗੀ-ਭਲੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ 'ਸੁਨਹਿਰੇ ਭਵਿਖ' ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੀਬੀ ਕੈਨੋਡੀਅਮ ਬੁੱਢੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕੈਨੋਡਾ ਆ ਗਈ। ਲਾਲਚਾਂ ਅਧੀਨ ਬੰਨ੍ਹੇ ਗਏ ਅਖਿਹੇ 'ਨਰਤ' ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਦਿਨ ਨਿਭਦੇ ਹਨ? ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਇਸ 'ਪਰਵਾਰ' ਦਾ ਆਪਸੀ ਕਲਾ-ਕਲੇਸ਼ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬੁੱਢੇ ਦੈਤ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਜਾਇਆਂ (ਦੋਵੇਂ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੈਂਤੀ ਸਾਲਾ ਮਾਂ) ਦੀ ਅਲਖ ਮਕਾਉਣ ਲਈ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਖਬਾਰੀ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋਵੇਂ ਲੜਕੇ ਤਾਂ ਬਾਏਂ ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੈ। ਕੈਨੋਡਾ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੇ ਸੋਹਣੇ-ਸੁਨਖੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਭੀਕ ਲਏ। ਕੀ ਇਸ ਅਭਾਗ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਮੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜੋਗੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਕੇ ਜੀਵਨ ਨਿਰਧਾਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ? ਜਿਸ ਕੌਮ ਨੇ ਬਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ 'ਸੈਟ' ਹੋਣ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਿਥ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਧਰਮ-ਈਮਾਨ, ਇੰਜ਼ਤ-ਅਣਖ,

ਸਮਾਜੀ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਰਦਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਲਈ ਕਾਹਲੀ ਪਈ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਉਪਦੇਸ਼, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਚਾਰ ਭੋਗ ਆਸਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਦੱਸ-ਬਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਤਲੇ ਹਾਦਸੇ ਵਰਗ ਕੋਈ ਕਹਿਰ ਵਰਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 'ਰੱਬ ਦੇ ਭਾਣੇ' ਦਾ ਨਾਂਅ ਦੇ ਕੇ ਲਾਲਚੀ ਕੁੱਤਾ-ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਚੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਅਮਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੈ ਗੈਪ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਆਪਾਂ ਕੰਨ-ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਲਈਦਾ ਹੈ। ਲਉ ਇਸ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਲਾਲਚੀ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਨਿੰਤੀ-ਕਥਾ ਸੁਣ ਲਉ :

ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਠਾਠ ਨਾਲ ਜਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਸੇਠ ਕਿਸੇ ਰਿਸੀ-ਮੁਨੀ ਦਾ ਸਰਧਾਲੂ ਬਣ ਗਿਆ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ-ਬਹਿਰਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੇਠ ਆਪਣੇ ਬਾਬੇ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੰਗ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਜਾਂਦਾ। ਸਭ

ਕੁਝ ਹੁੰਦੀਆਂ-ਸੁੰਦੀਆਂ ਤੱਤਵੰਡੀ-ਤੱਤਵੰਡੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਰਤਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹ ਮਹਾਤਮਾ ਨੂੰ ਬੜੀ ਆਜ਼ਜ਼ਾ ਸੇਠੀਆਂ ਤੱਤਵੰਡੀ-ਤੱਤਵੰਡੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਰਤਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ।

ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ 'ਬਾਪੁ ਬਾਪੁ' ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਂ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਂ ਵਾਲੀ ਸੱਟੇਜ਼ 'ਤੇ ਸਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਉਕਤ ਕਵਿਤਾ ਦਾ 'ਰਹਸ' ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ 'ਰਾਗ-ਰੰਗ' ਸਭ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 'ਲਣ-ਤੇਲ-ਲੱਕੜੀਆਂ' ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਵਾਹ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ 'ਰਿਵਰ ਆਫ਼ ਦਾ ਡੀ' ਦੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਗਠੜੀ ਨੂੰ 'ਹੋਰ ਵੱਡੀ' ਕਰਨ ਦੇ ਜਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨ-ਰਾਤ 'ਰੇਸ' ਲਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਚਲੋ 'ਲਾਹੇ ਕਾਰਨ ਆਇਆ ਜੱਗ' ਅਨੁਸਾਰ ਗਠੜੀ 'ਹੋਰ ਵੱਡੀ' ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨੂੰ ਉੱਦਮ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਕੱਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਗਠੜੀ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਲਾਲਚੀ ਕੁੱਤਾ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਤੱਤਵੰਡੀ ਦੀ ਉਹਦੀ ਹੈ। ਬੋਡ੍ਹਾ ਝੁੰਜਲਾ ਕੇ ਸੇਠ ਨੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਡਿਆਂ ਦੀ ਉਹਦੀ ਹੈ।

ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ

ਫਾਈਰ ਹਾਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ - ਦੀਪਿਕਾ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ 'ਚ ਬਾਕਸ ਆਫਿਸ ਦੀ ਰੇਸ 'ਚ ਇਸ ਸਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਫਿਲਮ ਗਰਲ ਦੀਪਿਕਾ ਪਾਦੁਕੋਣ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਫਾਈਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਹਾਰ ਮੰਨਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀਪਿਕਾ ਦੀ ਇਸ ਸਾਲ ਰੇਸ 2 ਅਤੇ ਯੇਹ ਜਵਾਨੀ ਹੈ ਦੀਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ 100 ਕਰੋੜ

ਰੂਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਜਨੈਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਦੀ ਫਿਲਮ ਚੇਨੇਟੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵੀ 150 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਲੱਬ 'ਚ ਸਮਾਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੀਪਿਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹਾ ਕਿ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨੈਗੇਟਿਵ ਰੂਪ 'ਚ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪੋਜ਼ਿਟਿਵ 'ਚ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਸਿਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ 'ਪੰਜਾਬ ਬੋਲਦਾ' ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਾਇਕ ਸਰਬਜੀਤ ਚੀਮਾ ਨੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਿਲਚਸਪ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ।

ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਯੂਰਪ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਉਦਮੀ ਅੰਦਰ ਪੂਜਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਅਜੇਕੀ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਭਟਕ ਰਹੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਹਲਣ ਦਾ ਰੰਗ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇ ਪੱਧੇ 'ਪੰਜਾਬ ਬੋਲਦਾ' ਹੋਰ ਵੀ ਨਿੰਗਰ ਬਣ ਗਈ।

ਫਿਲਮ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਜਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਵਿਲ ਜੈਜ਼ਲਰ ਦੇ ਬੈਨਰ ਪਿਕਸ ਰੇਅ ਇੰਟਰਟੋਨਮੈਂਟ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬੈਨਰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇੰਟਰਟੋਨਮੈਂਟ ਅਧੀਨ 'ਪੰਜਾਬ ਬੋਲਦਾ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਾਸਟਿੰਗ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪੂਜਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਸਿਖਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਅਨੀਸਾ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਨਾਇਕਾ ਵੱਡੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਰੱਖੀ। ਅਨੀਸਾ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ

ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਵੇਗੀ ਫਿਲਮ 'ਪੰਜਾਬ ਬੋਲਦਾ'

ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿੰਦਰ ਪੀਪਟ ਨੇ ਨਾਇਕਾ ਵਜੋਂ ਅਤੀਸ਼ਾ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗ ਗਿਆ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ਾਟਿੰਗ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਬੱਦੇ ਖੁਸ਼ਨਮਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਚੋਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਵਿਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ 15 ਅਗਸਤ (ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ) ਮੌਕੇ ਵਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਫਿਲਮ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਫਖਰਯੋਗ ਮੌਕੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੁਬਸੂਰਤ ਲੋਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਦੇਖ ਕੇ ਨਿਰਮਾਤਰੀ ਪੂਜਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਵਿਲ ਜੈਜ਼ਲਰ ਤੇ ਅਨੀਸਾ ਪੂਜਾ ਬਹੁਤ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

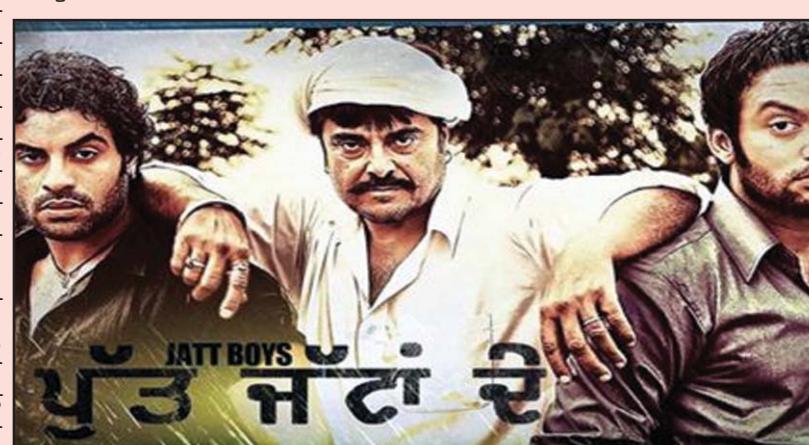
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਟਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੰਨੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪੌੜੀ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਸੌਚ ਸਾਡੀ ਫਾਤੀ ਮਾਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਚੌਡੀ ਕਰ ਦਿੱਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਅਜਕੇ ਦੌਰ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਅਦਾਕਾਰ ਬੀਨੂ ਛਿੱਲੇ, ਬੀ. ਐਨ. ਸਰਮਾ, ਕਰਮਜੀਤ ਅਨਮੋਲ, ਗੁਰੂਚੰਦ ਚਿੱਤਰਕਾਰ, ਸਰਦਾਰ ਸੋਹੀ, ਸਵਿੰਦਰ ਮਾਹਿਲ, ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਨਵਾਂ ਚਿਹਰਾ ਪਰਮੀਸ਼ ਵਰਮਾ (ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ), ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਘੁੰਘਾਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਚੀਮਾ, ਅੰਸੂ ਸਹਨੇ (ਪ੍ਰੀਤੀ ਟਾਪ-10), ਗੁਰਦੀਪ ਕਕਰਾਲਾ ਤੇ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸਾਮਲ ਹਨ।

'ਜੱਟ ਬੁਆਏਜ-ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ' ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ

23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਜੱਟ ਬੁਆਏਜ-ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ' ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅੱਜ-ਕੱਲ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜੋਰ-ਸੋਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

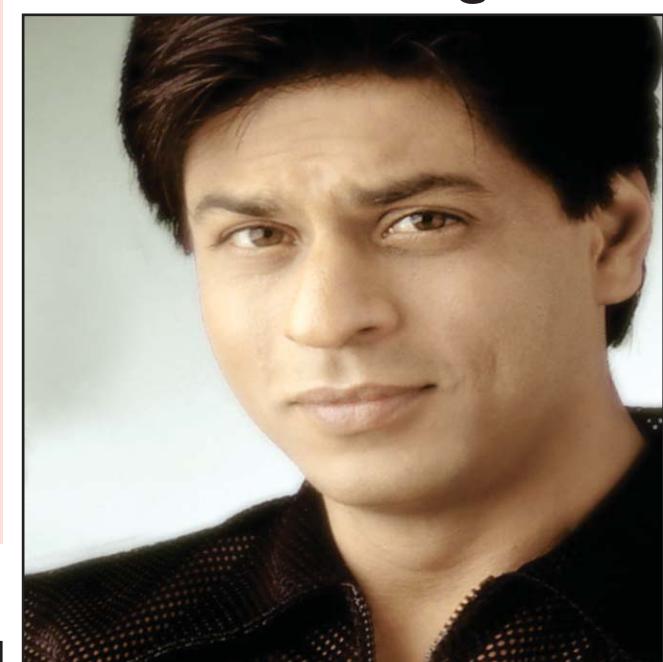
ਫਿਲਮ ਦਾ ਗੀਤ 'ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ' ਦਾ ਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ' ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਵਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਦਰਸਕਾਂ ਵਲ ਭਰਵਾਂ ਪ੍ਰਿਆਰ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਕਰੀਨ ਪਲੇਅ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਿਸ ਕੰਵਲਜੀਤ ਵਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਡਿਊਸਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸੰਧਰ ਮੁਤਾਬਕ 'ਜੱਟ ਬੁਆਏਜ-ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ' ਵਿਚ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਰਿਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ

ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਇਕੋ ਦਿਨ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਇੰਗ੍ਲੈਂਡ, ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚੇਨਈ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਚੰਗਾ ਸਾਈਨ - ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਕਿੰਗ ਖਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਚੇਨਈ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਬਲਕਬਸਟਰ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸਾਈਨ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਚੇਨਈ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਜੋ ਵੀ ਫਿਲਮਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਮਾਇਨ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਕਾਫੀ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਸਕ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਗੋਂ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਵੀ ਚੰਗਾ ਬਿਜਨੈਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸਾਈਨ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਜੁੱਦਾ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਣਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ੈਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਅਤੇ ਦੀਪਿਕਾ ਪਾਦੁਕੋਣ ਅਭਿਜੀਤ ਇਹ ਫਿਲਮ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 50 ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 220 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾ ਬਿਜਨੈਸ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਹੈ : ਸੋਨਾਕਸੀ

ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਨਾਕਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੋਨਾਕਸੀ ਹੈ। ਪਾਂਚ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 100 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਾਇਕਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

'ਪਰਾੜੀ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸ਼ਾਨ' ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਦੇਂ ਤੱਕ ਚਲੇਗੀ?

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੱਖ ਜੀ ਕੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਜ-ਮੈਂਬਰੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਡਲ ਇਟਲੀ ਅਤੇ ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਧਾਰਮਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਥੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਦੁਬਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਰੋਮ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਪੁਰ ਪੁਜੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਆ ਨੂੰ ਪੁਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਗਤੀ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਜਿਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਗਤੀ ਉਤਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਦਾਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਟਲੀ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੁਤਾਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਡਲ ਤਲਾਸੀ ਲਈ ਪਗਤੀ ਉਤਾਰੇ ਬਿਨਾ, ਦੁਬਈ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਵਾਪਸ ਆ ਜ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੱਖ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਵਾਈ ਅਡਿੰਡਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਸੀ ਲਈ ਪਗਤੀ ਉਤਰਵਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਲੜਾਈ ਵਿਛੀ ਜਾਇਗੀ ਜੋ ਸਾਰਬਕ ਨਤੀਜੇ ਮਿਲਣ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੱਖ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਲਾਨ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਤੂ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸੁਆਲ ਵੀ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਐਲਾਨ ਪੁਰ ਇਮਾਨਾਰੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ? ਇਹ ਸੁਆਲ ਉਠਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਐਲਾਨ ਕਈ ਜਾਂਦੇ ਚਲੇ ਆਏ ਹਨ, ਜੋ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਅਤੀਤ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਤੋਂ ਅਨੇਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੁਖ ਦੀ ਗਲ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਨ ਲਈ ਕਦੀ ਵੀ ਸਾਰਬਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਅਪਨਾਈ ਗਈ। ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਉਭਰ ਕੇ

ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ, ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚ ਇਤਨਾ ਜੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਕਿ ਉਹ ਮੁਜਾਹਿਰੇ ਕਰਨ, ਧਰਨੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਧਮਕੀ-ਭਰੇ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਕਾਂ ਪੁਰ ਉਤਰ ਆਉਂਦੇ, ਜਿਸਤੋਂ ਇਉਂ ਜਾਪਣ ਲਗਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਜੋਸ਼ ਸਮੱਸਿਆ ਹਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਪਾਇਆ। ਪਰ ਹੁੰਦਾ ਇਹ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਹ ਜੋਸ਼, 'ਬਾਸੀ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਉਬਾਲ' ਵਾਂਗ 'ਛੁਸ' ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਇਹੀ ਕੁਝ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਫਰਾਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਿਕੋਲਸ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਯਾਤ੍ਰਾ 'ਤੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਪਤਾ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੱਖ 'ਅਜੀਤ'

ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ 'ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ।' ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਅਮ੍ਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰਖਿਆ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਤਲਾਸੀ ਲੈਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਉਤਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮ੍ਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣ ਕਰਵਾਣ ਲਈ, ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਦੁਤਾਵਾਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਐਲਾਨ ਪੁਰ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਐਸ ਐਮ ਐਸ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਯੋਗ ਹਨ। ਪੰਤੂ ਸੁਆਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਧਾਰਮਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਅਪ 'ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ' ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਅਤੇ ਈਮਾਨਾਰੀ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਸਰੋ-ਅਮ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪਗਤੀਆਂ ਉਤਾਰ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰੋਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਹਾਹਾਂ ਪੁਰ ਪਸਚਾਤਪ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ 'ਟ੍ਰੇਲਰ' ਸੀ, ਪੂਰੀ 'ਫਿਲਮ' ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਨਹੀਂ, ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਗਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪਲਾਇਨ ਕਰ ਵਖ-ਵਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵਸੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਆਰਬਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨਯੋਗ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਗਿਣਤੀ-ਕੁ ਦੇ ਵੱਡੇ ਧਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਮੁੱਲੀਅਤ ਕਰਵਾ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਮਾਜਕ, ਰਾਜਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਭਾਗੀਕਾ ਨਿਭਾਉਇਆਂ, ਆਪਣੀ ਸਨਮਾਨਤ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਤਨੀਆਂ ਮਹਤਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਧਾਰਮਕ ਪਖੋਂ, ਆਪਣੀ ਨਵੇਕਲੀ ਅਤੇ

ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਜਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਜੋ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਆਰਬਕ, ਸਮਾਜਕ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੈਤਿਕ ਪਖੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਕਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਪ੍ਦਾਹ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ (ਆਪਣੀ) ਅੱਡਰੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸਰਬਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਆਦਿ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚਾ ਪਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸਗੋਂ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਯੋਗ ਹਨ। ਪੰਤੂ ਸੁਆਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਧਾਰਮਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਅਪ 'ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ' ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਦੇ ਮੌਦੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਕ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਦੇ ਨਾਲ ਮੌਦਾ ਜੋਤ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ-ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ।

ਅੱਤੇ ਅੱਤ ਵਿੱਚ : ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਅਮ੍ਰੀਕਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੇਟ ਸਿੱਖ ਦੀ ਤਲਾਸੀ ਲਈ ਪੱਗ ਉਤਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਰਵੁਚ ਦੁਤਾਵਾਸ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਲਾਹੂਣ ਵਖਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਨ ਕਿਉਂ ਭੇਜਾਉਣ ਹੈ? ਇਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਸ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਸਥ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ (ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਲਾਹੂਣ ਦਾ) ਅਧ

ਜਿੰਦਰੀ ਹੱਸ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰ ਤੈ!

ਹੱਸਣਾ ਜਿੰਦਰੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹੁਨਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਹਾਸਾ ਬਿਖਰਿਆ ਹੋਵੇ, ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਉਸੇ ਪਾਸੇ ਝਾਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਸਾ ਤੇ ਖੇਤ੍ਰ ਕਿੰਨੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਬਖਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਂਦਿਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਤੁਰਦੇ-ਫਿਰਦੇ ਟੈਂਬਰ ਇਸੇ ਹਾਸੇ ਕਾਰਨ ਸਦਾ ਖੁਸ਼ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਰਸਾਲ ਹਾਸਾ ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਹੈ। ਜੇ ਰੂਹ ਖਿੜੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਾਸਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਾਡੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਹੱਸਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਮ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਿੱਖ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਤੱਕਣੀ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਆਏ ਲਾਡੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੌਹ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਤੇ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੱਕਣੀ ਨਾਲ ਮੌਹ ਲੈਣਾ ਇਸੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੌਦੀਆਂ ਦੇ ਨੈਣ-ਨਕਸ ਤਿਖੇ ਤੇ ਨਸੀਲੇ ਹੋਣ ਉਥੇ ਤਾਂ ਲੋਕੀ ਦੇਹੀ ਹੱਥੀ ਅਜਿਹੀ ਸੋਹਣੀ ਕੁਝੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਝੱਟ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਨ੍ਹੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਜਬੇ ਰੰਗੀਨ ਹੋਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਚਿਹਰਾ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਟਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸੁੰਦਰ ਤੱਕਣੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਕਦੇ ਵਾਹਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਸੀ: ਦੰਦ ਚੰਬੇ ਦੀ ਲੜੀ ਕਿ ਹੱਸ ਮੌਤੀ, ਦਾਣੇ ਨਿਕਲੇ ਹੁਸਨ ਅਨਾਰ ਵਿੱਚੋਂ।

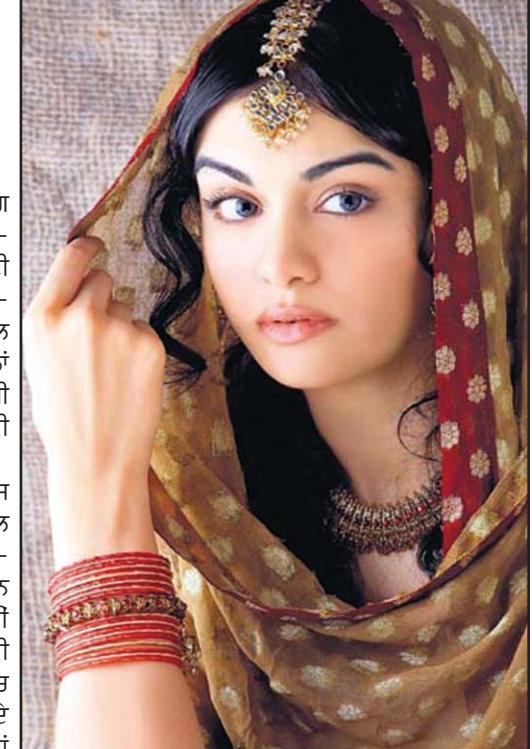
ਸ਼ਾਹ ਪੁਰੀ ਦੀ ਭੈਣ, ਪੰਜ ਫੁਲ ਰਾਣੀ, ਗੁੱਝੀ ਰਹੇ ਨਾ ਹੀਰ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਜਾਂ ਹਾਸਾ ਤਦ ਹੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਾਡੀ ਤਬੀਅਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬੱਝੇ ਹੋਣ। ਸਾਡੀ ਸੋਚਣੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵੱਲ ਹੋਵੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਈਏ। ਸਾਡਾ ਹਰੱਦੀਆ ਸਭਨਾਂ ਲਈ 'ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ' ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ 'ਚ ਦੂਈ-ਦੂਈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬਲਕਿ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਸਿਰਜੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਪੁਰੇ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਮੰਗਦੇ ਹੋਈਏ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਪੰਡੀਂ, ਪਰਿੰਦੇ ਸਾਡੀ ਕਾਇਨਾਤ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਦੀ ਰਾਜ਼ਦਾਨ ਤੇ ਪਟਰਾਈ ਸਮਝੀਏ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਫੁੱਲਾਂ ਭਰੋ ਪੌਂਦੇ ਤੇ ਖਿੜੇ ਬਾਗ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸੋਮੇ ਤੇ ਬਹਾਰਾਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੌਂਗਾਤ ਹੋ ਨਿਭਡਨ।

ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੁੱਲ ਵਿਕਦੇ ਸੱਜਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ, ਇੱਜ ਹੀ ਇਹ ਹਾਸੇ ਵੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਵਿਕ ਸਕਦੇ, ਸਗੋਂ ਤਕਡੇ ਹੋ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਭੱਠੀ ਦਾ ਖੂਦ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਸਿਆਂ ਦੀ ਝੋਕ ਲਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਭਖ ਕੇ ਜੀਣ ਲਈ ਅੱਗ ਤੇ ਸੇਕ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ। ਉਹੋ ਸੇਕ ਤੇ ਅੱਗ

ਅਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਮਾਲੀ ਆਪਣੇ ਅੱਧ-ਸੁਕੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਵੇਲ ਦੀ ਕਾਂਟ-ਛਾਂਟ ਕਰਕੇ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਰੀਆਂ-ਭਰੀਆਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਜ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਨਵਾਂ-ਨਰੋਆ ਤੇ ਹਰਾ-ਭਰਾ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੁੱਖ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਕਾਂਟ-ਛਾਂਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਾਲੀ ਤਾਂ ਅੰਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਕੱਟਦਾ ਤੇ ਤਰਾਸਦਾ ਹੈ। ਇੱਜ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹਰਿਆ-ਭਰਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਚਾਹਤਾਂ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ।

ਸਾਦੇ, ਸਾਫ਼ ਤੇ ਪਾਕ ਜਜਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਣੀ ਚਾਡੇ ਕਿ ਰੁੱਖ ਢੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮਹਿਕ, ਇਸ ਦੀ ਰਗ-ਰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ ਵੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ। ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸਾਲ ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਣਾ ਹੈ, ਹੱਸ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰੋ ਤੇ ਹਾਸੇ ਵੰਡੋ। ਤਦ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਇਸ ਰੁੱਖੀ-ਸੱਕੀ ਤੇ ਬੇਰੋਣਕ, ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਰ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਦ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨ ਚਿਹਕਦੇ ਪੰਡੀਆਂ ਦੇ ਬੋਲ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਿਰਨਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਗ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਰਜ ਜਿੰਥੇ ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਸੋਨਾ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਵੀ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬਾਗ

ਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰਦਾਤਾ ਦੇ ਬੀਜ ਹੋਣ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਹਾਸਿਆਂ ਦੀ ਬਹਿਸਤ। -ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨ

ਆਖਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਉਦੀ ਨੀਦ?

ਡਾ. ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ

ਕੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਦ ਟੁੱਟਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਕਰ ਨੀਦ ਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਢੂੰਘੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੀ ਤਡਕੇ ਉਠ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਤਰੋਤਾਜ਼ਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੋਟੀ-ਛੋਟੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੱਛਣ 'ਸਲੀਪ ਸਿੰਡਰੋਮ' ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 83 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਨੀਦ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 58 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨੀਦ ਪੂਰੀ ਨਾ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਉਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨੀਦ ਦੋ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ- ਢੂੰਘੀ ਨੀਦ ਅਤੇ ਕੱਚੀ ਨੀਦ। ਜੇਕਰ ਢੂੰਘੀ ਨੀਦ 5 ਘੰਟੇ ਦੀ ਵੀ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਪੁਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੋਤਾਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੱਚੀ ਨੀਦ ਭਾਵੇਂ 8 ਘੰਟੇ ਦੀ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੀਦ ਨਾ ਆਉਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਆਇਆ ਜੀਵਨ

ਉਜੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 10-15 ਮਿੰਟ ਕਿੱਤਾ ਬਚ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਲਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨੀਦ ਆਵੇਗੀ।

ਕੈਫੀਨ ਹੈ ਨੀਦ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕੱਪ ਕੌਫ਼ੀ ਜਾਂ ਚਾਹ ਪੀਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਤੱਬਾ ਕਰੋ। ਕੈਫੀਨ ਨੀਦ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਭੋਜਨ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੈਂਕ ਹੈ ਕਿ ਮਿਹਦਾ ਭਰਿਆ ਹੋਣ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਰਾਤ ਭਰ ਸੌਂਖੇ ਨੀਦ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਚਨ ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਭਾਰੀ ਬਕਾਵਟ

ਬਹੁਤੀ ਬਕਾਵਟ ਵੀ ਨੀਦ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਵਜਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੱਧਾ ਘੰਟੇ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਚੰਗੀ ਨੀਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਕੋਸਾ ਪਾਣੀ ਤਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਰੁਝੇਵੇਂ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ

ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੀਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਧਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਰਨੀਆਂ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਨੀਦ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਕੇ ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅੱਗੇ ਬੈਣਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਾਗਰਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿਰਫ਼ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਨ

ਕਈ ਵਾਰ ਸਿ

ਗੁਰਦਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ

ਹਰਿਸ਼ ਪੁਰੀ

ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 90 ਫ੍ਰੀਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸਨ) ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ, ਤੇ ਵਧੀਆ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਬਣ ਗਏ। ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੰਗਨਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਉਚੇ ਉਠ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣ ਗਏ। ਇਕ ਗੁਰਦਾਰੀ ਨੇਤਾ ਨੇ ਬਰਕਲੇ ਦੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯਾਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਗੁਰਦਾਰੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਗੈਰ-ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਆਧੂਨਿਕ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਦਾਰੀ ਨੌਜਵਾਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਦੁਰਸ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 28 ਗੁਰਦਾਰੀ ਸਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਤੋਂ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਜੋ ਫਰਵਰੀ 1928 ਦੇ ਚਾਂਦ ਨਾਮਕ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਵਿਸੇਸ਼ 'ਫਾਂਸੀ ਅੰਕ' ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ :-

ਹੋ ਫਰਿਸਤੇ ਭੀ ਫਿਦਾ ਜਿਨ ਪੇ ਯੋਹ ਵੋਹ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਆਜਾਦੀ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਬਾਬਾ ਜਵਾਲਾ ਦੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਥਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ

"ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਦਮੀ ਹੋ ਗਏ-ਅਪਣੀ ਆਜਾਦੀ ਦੀ ਧੁਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਕੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨੀ ਹੈ"

ਬਾਬਾ ਭਕਨਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਨੇ ਕਿ "ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਆਜਾਦ ਪੋਣਾਈ ਵਿੱਚ ਪੁੰਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ, "... ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਲੱਗੇ" ਇਸ ਪੋਣਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਾਥੀਆਂ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋੜ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰਦਾਰ ਪਾਰਟੀ, "ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ

ਮਿਹਨਤਕਸਾਂ, ਹਿੰਦੀ ਜਲਵਤਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਿੰਟੇ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ"।

ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਭਵ- ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਦੀ ਦੁਰਦਸਾ- ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵਾਲੇ ਭੇਦ ਦੇ ਸਹੀ ਕਾਰਨ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ। ਗੁਰਦਾਰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਤੇ "ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਦਾ ਕੱਚਾ ਚਿੰਠਾ" ਤੇ ਅੰਦਰ "ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ" ਵਾਲਾ ਲੇਖ ਅਤੇ "ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਰਜਾ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਂ ਵਰਗੇ ਪੈਂਡਲਿਟਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਸਾਲ ਹੋਰ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਸਤਿਆਨਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗੁਰਦਾਰ ਦੇ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨ ਦਿੱਤੀ, ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ।

ਕਿਸਮਤ ਕੁੱਲ ਜਹਾਨ ਦੀ ਤੱਜ ਹੋਈ

ਭਾਗ ਗਿਰ ਗਏ ਕਿਉਂ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਤੇਰੇ

ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਾਦਾ ਅਸੀਂ ਗਏ ਗੁਜਰੇ

ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਅੰਦਰ ਸਾਡਾ ਮਾਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ

ਡਾ. ਬੀ.ਅਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਲਿਤ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ ਕੇ ਤੂੰ ਗੁਲਾਮ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਦਰੋਹ ਕਰ੍ਹਾ ਹੈ। ਠੇਲਲ ਅ ਸਲਾਵਟ ਟਹਾਅਟ ਹਣ ਸਿ ਅ ਸਲਾਵਟ, ਇੱਲਿ ਰਹਵੇਲਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਗੋਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਣ ਲੱਗ-ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗੁਲਾਮੀ ਹੈ—

ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਸੂਪਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਕੀਕੂੰ ਬਚਾਂਗੇ ਸਦਾ ਗੁਲਾਮ ਰਹਿ ਕੇ

ਗੁਰਦਾਰ ਦੀ ਗੰਜ ਦੀ ਲੜੀ ਨੰਬਰ:। ਵਿੱਚ ਬੈੱਡਾਂ ਤੇ ਕੋਰਡੇ ਛੰਦਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰਾਂ ਮੌਤ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੀਰੋ! ਹੁਣ ਬੋਲੋ ਕੀ ਕਰੀਏ?

ਕੀ ਨੂੰਡੇ ਖਾ ਖਾ ਮਰਨਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣਦੇ ਹੋ।

ਕੋਪਿਆਂ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਟੀਸ ਅਤੇ ਰੋਸ ਪਿਛੇ ਆਪਣੀ ਅਣੀਲੀ ਜੁਝਰੂ ਸਿੰਖ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਵੰਗਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣਾ ਸਭਾਵਕ ਸੀ। ਜੇ ਹਰੀ ਸਿੰਖ ਵਰਗੇ

ਜਰਨੈਲ ਤੇ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਸੂਰਬੀਰ ਅੱਜ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਚੁੱਕ ਲੈਣੀ ਸੀ — "ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਇੱਕ ਲਤਾਉ" ਦੇ ਹੋਸਲੇ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਕਿਉਂ "ਵਾਂਗ ਕਾਇਰਾਂ ਹੋਸਲਾ ਹਾਰ੍ਹ ਬੈਠੇ"? ਵੱਡਾ ਝੋਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪੰਥ ਸੁਤਾ ਪਿਆ ਹੈ ਸਭ ਨੂੰ ਮੇਹਣਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ— ਅਸੀਂ ਨਾਮ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਦਾਵਦੇ ਹਾਂ

ਕੈੜੀ ਗਿੱਦਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਚਾਲ ਸਿੰਘ

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਾਦਾ ਜਿੰਦਗੀ, ਸੁੱਚਾ ਚਰਿੰਤਰ, ਤਿਆਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਹ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਸੂਲ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਸਭ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲਾਲ ਹਰਦਿਆਲ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਧਾ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਮੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਿਆਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਯੁਗਾਂਤਰ ਆਸਰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਭੱਤਾ ਨਾ ਲੈਣਾ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਸੂਲ ਦੀ ਹੀ ਇਕ ਸਤਿਆਨਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਲੱਤ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਭਕਨਾ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ 'ਭੇਟੀ ਰਾਮ ਕਹਾਣੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

"ਸਰਾਬੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਪੁਰ ਸਰਾਬ ਨਾ ਪੀਣ ਦੇ ਪਰਣ ਲਏ। ਅਮਲੀਆਂ ਨੇ ਅਫੀਸ ਖਾਣੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੰਡਿਤ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜਿਹੜੇ ਖਿਤੇ ਮੱਥੇ ਫੰਸੀ ਲੱਗ ਗਏ, ਸਰਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਰੁਲਿਆ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ 'ਜੈਕ'। ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਘੋਰ ਅਮਲੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ।" ਪਰ ਵਾਹ ਬਈ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ, ਤੇਰੇ ਸੱਚੇ ਅਮਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੱਚੇ ਅਮਲ ਭਲਾ ਕਰਦੇ ਅਟਕ ਸਕਦੇ ਸਨ।" ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

"ਭਾਈ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਟਾਕਟਨ ਗੁਰਦਾਰਾ" ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੈਮ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਸਿਰ ਫੇਰ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੇਵਾ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਅਫਸੋਸ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਹ ਮਾਯਸ ਹੋਏ ਹੋਵਣ। ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫਲਾਵ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਰਾਹੀਂ ਸੁੱਤੀ ਹੋਈ ਕੌਮ ਨੂੰ ਤਗਡਾ ਹਲ੍ਹਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤਕ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬੇਲਾਗ

ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਰਹੇ। ਗੁਰਦਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਇਸ ਲਾਗ ਦੇ ਅਤੇ ਸਭਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਪੋਲੀਓ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੁਗਾਂਤਰ ਆਸਰਮ (ਗੁਰਦਾਰ ਸੈਮੋਰੀਅਲ), ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ

ਵ

Manohar Lal Brothers
Jewellers

(415) 404-6580

Flagship Store: A-57, Central Market, Lajpat Nagar 2, New Delhi, India
+91-11-4666-6444 | +91-11-29832982 | info@mlbjewels.com